

KIELI KESKUS TELUA

10/1994

Language Centre News

Kolumninvaltaajat	2
Eskimoista ja lumesta Helena Valtanen	3
Mikä on SUKOL? Terttu-Liisa Ertola	6
Aina vain EUROCALL, For Ever EUROCALL Marja Kalaja	8
Jatkumot, natiivit, normit ja tieteidenvälisyys Reija Portti - Anu Halvari	10

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Longman Language Activator	15
Suomi-ranska opiskelusanakirja	18
Kyklooppi ja kojootti	20

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa	23
Nauhoitepalvelu tiedottaa	28

KIELIKESKUSTELUA

Language Centre News

Julkaisija:

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä
Telefax 941-603 521

Vastaava

toimittaja:

Hannele Dufva
puh. 941-603 535
E-mail: dufva@finjyu.bitnet

Toimittajat:

Minna-Riitta Luukka
puh. 941-603 533
E-mail: luukka@finjyu.bitnet

Sabine Ylönen

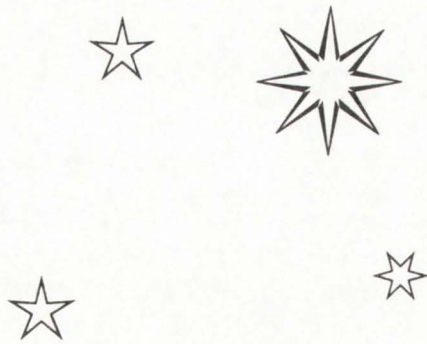
tel. 941-603 534
E-mail: saby1@jylk.jyu.fi,
saby1@tukki.jyu.fi

Ilmoitukset:

Helena Valtanen
puh. 941-603 542
E-mail: valtanen@jyu.fi

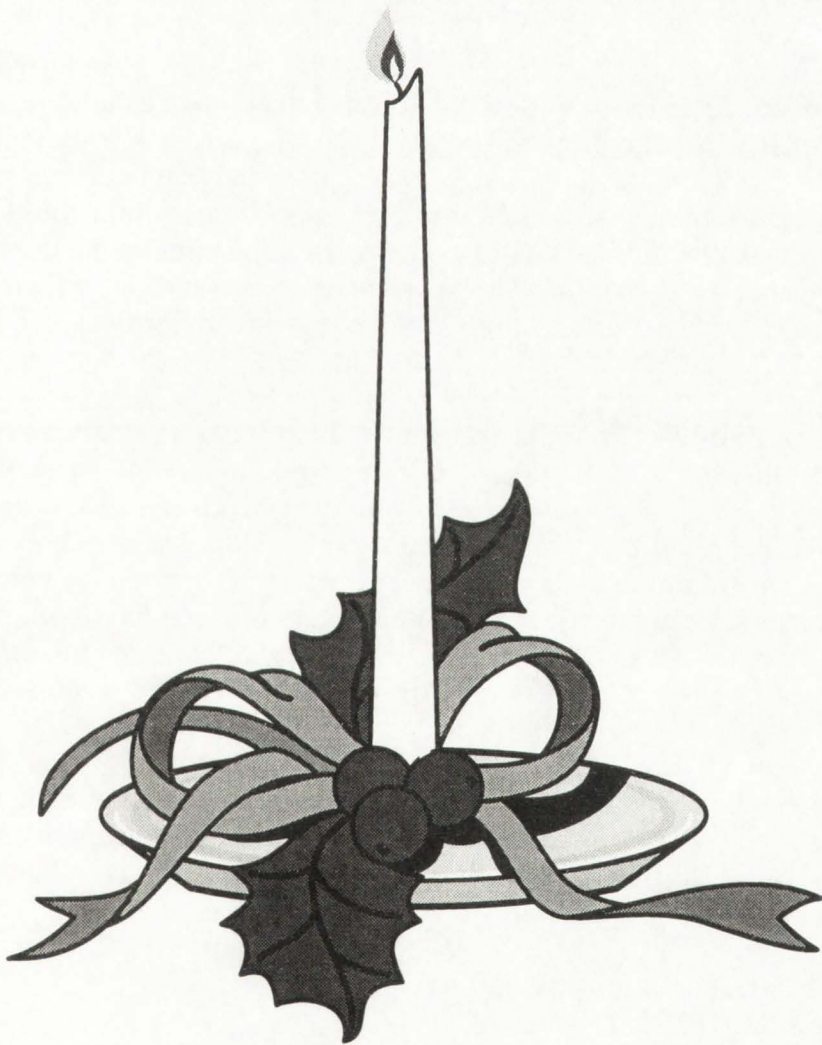
Ilmestyy 10 kertaa vuodessa
Tilaushinnat ■■■■■ 1995:
Vuosikerta 100 mk
Ulkomaat 150 mk

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 1000 mk
1/2 s. 500 mk
Materiaalin tulee olla toimittuksessa ilmestymiskuukautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
God Jul och Gott Nytt År

Frohe Weihnachten und ein Glückliches Neues Jahr
Merry Christmas and a Happy New Year

KOLUMNINVALTAAJAT

Nuo aina valppaat demokratian vahtikoirat eli amerikanserkkumme ovat nyt julkaisseet uudenlaisen kielenhuolto-oppaan, jossa kielen puhtautta vaalitaan *poliittisen korrektiuden* näkökulmasta. Jotta suomalainen kielipoliisi ei ehtisi ottaa meitä silmätikukseen, otamme vapaaehtoisen kielikylvyn ja puhdistamme kieleemme oma-aloitteisesti. Tervetuloa siis verbaaliseen joulusaunaamme, jossa harjaamme ja hinkkaamme kielestämme pois kaiken syrjinnän ja suosinnan - niin iän, sukupuolen, lajin, ihonvärin, uskonnon, poliittisen kannan kuin henkisen tai fyysisen ominaisuudenkin perusteella!

Näin keskitalvella, kun *erään uskonnollisen yhteisön merkkihenkilön syntymän muistoksi vietetty juhla* taas lähenee on syytä muistaa tasapuolisuus myös kielenkäytössä. Jo pikkujouluissa *tiernahenkilöiden* esityksessä erityisesti *väriltään valkoisesta eroavien henkilöiden johtohenkilön* osuuden kielelliseen uudistamiseen olisi paneuduttava huolella. *Joulupukin* sijasta on syytä kutsua paikalle sukupuolineutraali *lahjatoimenjohtaja*. *Tonttu* henkiseen erilaisuuteen arvottavasti viittaavana olisi poistettava käytöstä ja korvattava se neutraaleilla ilmauksilla: *lahjatuotevalmistaja* tai *jakeluavustaja*. *Tonttuleikistä* sukeutuisi siis vaikkapa oikeampi *porovastaavaperformanssi*. Ja näin poroista puhuttaessa olisi syytä hylätä perinteinen lajikeskeinen näkemyksemme: porot, nuo *lajiltaan meistä erottuvat, pohjoisessa elävät sorkalliset ja sarvekkaat kumppanimme* olisi syytä korottaa esimerkiksi *rekiprojektinvetäjiksi* tai *ahkioassistentteiksi*.

Ei ole myöskään poliittisesti korrektia toivoa *valkoista* joulua, joka syrjii sekä rodullisesti että poliittisesti. Ellei pysty vilpittömästi iloitsemaan mustasta tai punaisesta joulusta, voi ainakin yrittää toivoa *väriltään neutraalia* tai *väritöntä* joulua. Pöydän antimia nautittaessa on hyvä miettiä haluaako syödä naista halventavaa *kinkkua*, vai korvaisiko sen mieluummin ehkä vain ainoastaan herkimpää miessieluja loukkaavalla sanalla *sika*. Neuvotteluratkaisuun voisi päästä esimerkiksi leikkaamalla itselleen siivun *uunissa paistettua saporohäntäisen teuraseläimen lihaa*. Kasvissyöjät voivat pohtia keskenään sitä visaista ongelmaa, onko *lanttulaatikko* enemmän ihmistä vai kasveja halventava ilmaus.

Joulun aikaan on tapana muistaa lämmöllä läheisiään. Erityisesti valmistamme juhlaa noille perheemme *ajallisesti vähäisemmän kokemuksen omaaville* jäsenille eli *vertikaalisesti vielä kehittyville* eli *pituuskasvunsa puolesta keskivertotason alittaville*, mutta muistamme myös *kronologisesti pitkälle edenneitä* eli *sukupolvikehityksessä meitä edeltäviä* omaisiamme. Jos satumme vielä olemaan *kokonaistyydyttettyjä*, ja verottajalle menevän osuuden jälkeen palkastamme jää vielä jotain omatoimiseen käyttöön, riittänee yltäkylläisyydestämme myös muruja jaettaviksi *rajoitettuja, vajaita* tai *puuttuvia työllistämistoimintoja nauttiville* ja muille *varallisuusrajoitteisille* ja *ruoansaantikertoimeltaan vajaa-arvoisille*.

Ja jos taas itseäsi huolestuttaa nopeasti nousuun ampaissut painokäyrä juhlan jälkeen, muista, että olet päässyt *painonkehityskaareltasi keskivertoa edistyneempien, horisontaalisesti mittavien* tai jopa *kilogrammoissa mitaten huippuluokkaa olevien* henkilöiden kunniakkaaseen joukkoon!

Tasapuolista, -painoista, -laatuista ja -paksua joulua sekä nousujohteista uutta vuotta kaikille toivottavat

Dumsky ja Lukoff

ESKIMOISTA JA LUMESTA

Helena Valtanen

Kaikkihan me olemme kuulleet tai lukeneet jostakin, että eskimoilla on useita kymmeniä ellei peräti satoja erilaisia lunta tarkoittavia sanoja mutta ei lainkaan yleiskäsitettä 'lumi'. Väittäjä on monasti esitetty esimerkkinä kulttuurierojen heijastumisesta kieleen - mitä keskeisempi jokin ilmiö tiettyssä kulttuurissa on, sitä suurempi on siihen liittyvien sanojen määrä ja sitä hienojakoisemmin sanat luokittelevat kyseisen ilmiön. Esimerkiksi tahitilaiselle lumi lienee peräti marginaalinen ilmiö, joten oletettavasti hänellä on vain yksi - jos sitäkään - lunta tarkoittava sana. Eurooppalaisissa kielissä taas on, kyseisen kielialueen lumitilanteesta riippuen, jo hieman useampia sanoja. Eskimolle taas lumi on niin keskeinen elementti, että hän tarvitsee tusinoittain erilaisia sanoja lumisateelle, pakkaslumelle, räntäsateelle, rakeille, nuoskalle, suojalle, tuiskulle, vitilumelle, tykylle, pyrylle, kinoksille, hangille, hankiaiselle, nietoksille, kuuralle, huurteelle, loskalle, sohjolle ja muille lumimaailman ilmiöille.

Onko todella näin? Kuluvaan syksyn aikana on keskustelua eskimoista ja lumesta käyty vilkkaasti Internetin Linguist-postituslistalla. Kirjoittajat ovat tuoneet julki hämmästyksensä siitä, että myytti eskimoiden lumisanastosta elää edelleen jopa kielitieteellisessä kirjallisuudessa, vaikka se on viimeksi kumottu Geoffrey K. Pullumin kirjassa *The Great Eskimo Vocabulary Hoax* (1991). Pullumin kritiikin ydin ei niinkään ole eskimoiden lumisanojen todellinen määrä vaan se, miten vastuuttomasti tieteellisissäkin piireissä edelleen esitetään tietoja, joiden todenperäisyyden voisi helposti tarkistaa, jos vähän vaivautuisi. Keskusteluun itsekin osallistunut Pullum viittaa (Linguist list Vol-5-1276) antropologi Laura Martiniin, jonka artikkeli

"Eskimo words for snow" ilmestyi vuonna 1986 *American Anthropologist* -lehdessä (Vol. 88, 418-423) ja joka jo muutama vuosi aiemmin oli pitänyt esitelmän samasta aiheesta. Pullum on erityisen kauhuissaan siitä, että 'pseudoleksikografiset' tiedot eskimokielistä elävät edelleen niinkin uudessa teoksessa kuin vuonna 1993 ilmestyneessä amerikkalaisessa psykologivistiikan oppikirjassa.

Vaikka eskimoiden lumisanojen todellinen määrä on tavallaan triviaali kysymys periaatteellisen keskustelun kannalta, lukijaa ehkä kuitenkin kiinnostaa tietää, kuinka monta sanaa eskimoilla sitten on lumelle. Koska en itse tiedä yhtään mitään eskimoiden kielestä, siteeraan seuraavassa Anthony C. Woodburyn (University of Texas at Austin) Linguist-listalle (Vol-5-1239) lähettämää artikkelia "Counting Eskimo words for snow: A citizen's guide", jossa on viidentoista lekseemin lista yhden eskimokielen lumeen liittyvistä sanoista. Lähteenä Woodbury on käyttänyt S. A. Jacobsonin Yup'ik Eskimo -sanakirjaa (1984). Yup'ik on yksi viidestä eskimokielestä ja sitä puhuu noin 13 000 ihmistä keski-Alaskan rannikolla.

Artikkelinsa aluksi Woodbury selvittää periaatteet, joilla hän on lumisanastonsa koonnut. Ensinnäkin hän on laskenut lekseemejä, ei sanoja, koska hänen mukaansa eskimokielet ovat taivutuksellisesti niin monimutkaisia, että jokaisella substantiivilekseemillä saattaa olla 280 erillistä taivutettua muotoa ja verbillä yli tuhat (itse asiassa luvut vaikuttavat hämmästyttävän pieniltä verrattuna suomen vastaaviin: yhdellä nominilla on noin 2 200 erilaista mahdollista muotoa ja verbillä noin 12 000). Lista on järjestetty lekseemien merkityksen mukaan siten, että vastaava

substantiivi ja/tai verbi on otettu mukaan. Woodbury kutsuu listaansa 'hieman satumanvaraiseksi' ja hän kehottaakin sen tutkijaa ottamaan huomioon seuraavanlaisia asioita. Ensiksikin, ovatko kaikki merkitykset todella 'lumi'-merkityksiä? Toiseksi, listalla on synonyymejä - lasketaanko ne yhdeksi sanaksi vai erikseen? Jos synonyymit lasketaan yhdessä, mitä tehdään substantiivi-verbi -pareille, joilla on pohjimmiltaan sama merkitys? Ja lopuksi, listalla on sanoja, joita käytetään vain tietyllä alueella (alueet on merkitty lyhenteillä, joiden selitys löytyy listan lopusta), joten pitäisikö jokaisesta murteesta itse asiassa tehdä oma listansa? Näihin ongelmiin jokainen lukija voi miettiä oman ratkaisunsa listaan tutustuttuaan.

A. Snow particles

(1) Snowflake

qanuk	'snowflake'
qanir-	'to snow'
qanunge-	'to snow' [NUN]
qanugglir-	'to snow' [NUN]

(2) Frost

kaneq	'frost'
kaner-	'be frosty/frost sth'

(3) Fine snow/rain particles

kanevvluk	'fine snow/rain particles'
kanevcir-	'to get fine snow/rain particles'

(4) Drifting particles

natquik	'drifting snow/etc'
natqu(v)igte-	'for snow/etc. to drift along ground'

(5) Clinging particles

nevluk	'clinging debris/lint/snow/dirt...'
nevlugte-	'have clinging debris/lint/snow/dirt...'

B. Fallen snow

(6) Fallen snow on the ground

aniu [NS]	'snow on ground'
-----------	------------------

aniu- [NS]	'get snow on ground'
apun [NS]	'snow on ground'
qanikkaq	'snow on ground'
qanikcir-	'get snow on ground'

(7) Soft, deep fallen snow on the ground
 muruaneq 'soft deep snow'

(8) Crust on fallen snow

qetrar- [NSU]	'for snow to crust'
qerretrar- [NSU]	'for snow to crust'

(9) Fresh fallen snow on the ground

nutaryuk	'fresh snow' [HBC]
----------	--------------------

(10) Fallen snow floating on water

qanisqineq	'snow floating on water'
------------	--------------------------

C. Snow formations

(11) Snow bank

qengaruk	'snow bank' [Y, HBC]
----------	----------------------

(12) Snow block

utvak	'snow carved in block'
-------	------------------------

(13) Snow cornice

navcaq [NSU]	'snow cornice, snow about to collapse'
navcite-	'get caught in an avalanche'

D. Meteorological events

(14) Blizzard, snowstorm

pirta	'blizzard, snowstorm'
pircir-	'to blizzard'
pirtuk	'blizzard, snowstorm'

(15) Severe blizzard

cellallir-, cellarrlir-	'to snow heavily'
pir(e)t(e)pag-	'to blizzard severely'
pirrelvag-	'to blizzard severely'

Dialect abbreviations:

NS	Norton Sound dialect
NSU	Norton Sound, Unaliq subdialect
HBC	Hooper Bay-Chevak

Y Yukon River area subdialect
NUN Nunivak

Woodburyn artikkelin jälkeen keskustelu on jatkunut edelleen vilkkaana muun muassa siitä, mitä käsitteellä 'sana' tai 'lekseemi' - 'merkityksestä' puhumattakaan - oikeastaan tarkoitetaan. Jotkut Woodburyn listan lekseemit näyttävät jo silmämääräisestikin johteilta (10. qanisqineq <- qanuk tai 15. pirrelvag- <- pirta) ja myös osoittautuvat sellaisiksi Woodburyn vähän myöhemmin (LI Vol-5-1276) lähettämän etymologisen selvityksen perusteella. Joillakin listan sanoista on lisäksi muitakin kuin lumeen liittyviä merkityksiä (esim. kaneq, kanevvluk, natquik, nevluk). Jonathan D. Bobaljik (LI Vol-5-1276) esittääkin, että karsimalla pois johdannaiset ja laskemalla mukaan yksinomaan lumeen viittaavat lekseemit lukumääräksi saadaan viisi tai kuusi 'lumisanaa'. Tämä on vajaa puolet suomen samalla tavalla karsitusta sanastosta: lumi, hanki, kinos, nietos, pyry, tuisku, viti, räntä, suoja, nuoska, loska, sohjo, tykky. Murteista saattaa löytyä vielä muitakin sanoja ja lisäksi voi pohtia sitäkin missä käsitteen 'lumi' raja kulkee eli ovatko esimerkiksi rakeet tai kuura vielä lumellisia ilmiöitä.

Miksi eskimoiden lumisanaston runsaus on sitten ollut niin suosittu myytti? Mahdol-

lisesti ajatus ankarissa olosuhteissa ikuisen lumen keskellä asuvasta 'primitiivisestä' kansasta, jolla on rikas ja monipuolinen elinympäristön ilmiöitä hienojakoisesti luokitteleva sanasto, jotenkin vetoaa eksootisuudellaan. Myös intuitiivisesti tuntuisi itsestään selvältä, että lumi olisi keskeinen elementti eskimoiden elämässä - tosin tämänkin oletuksen kumoaa eskimologi ja antropologi Willem J. de Reuse (LI Vol-5-1293), jonka mukaan eskimot puhuvat lumesta suunnilleen yhtä usein kuin tuaregit sateesta - eivät siis kovin usein. de Reusen mukaan jäällä metsästävillä eskimoilla on kylläkin runsas tekninen jääolosuhteita koskeva sanasto, mutta hän toteaa että "technical terminology for things that interest Eskimos is no different from technical terminology that is relevant to, say, Swiss cuckoo clock makers". Käikkelloseppien ja muiden ammattiryhmien erikoissanastosta tuntuu vain puuttuvan hohto ja eksotiikka.

LINGUIST -postituslistalle pääsee lähettämällä osoitteeseen

LISTSERV@TAMVM1.TAMU.EDU
seuraavan yhden rivin viestin:
subscribe linguist etunimi sukunimi

esim. subscribe linguist Tiina Tuisku

MIKÄ ON SUKOL?

Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry esittäytyy

Terttu-Liisa Ertola

Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry on vuonna 1957 perustettu vieraiden kielten opettajien kattojärjestö. Siinä on 30 alueellista ja 8 valtakunnallista jäsenyhdistystä, joihin kuuluu noin 6000 kieltenopettajaa.

SUKOLin perustivat kattojärjestykseen kolmen eri kielen valtakunnalliset opettajayhdistykset. Näiden lisäksi SUKOLissa oli myös henkilöjäseniä, viime vuosina lähinnä peruskoulun ja lukion opettajia. Nyt jäseninä ovat kahdeksan kielen yhdistykset: englantia, espanjaa, italiaa, ranskaa, ruotsia, saksaa, suomea ja venäjää. Kieliyhdistykset pitävät monenlaisia yhteyksiä kukin oman kielensä kulttuuristaan ja välittävät jäsenilleen tietoa koulutuksesta, stipendeistä ja matkoista. Monet yhdistykset järjestävät myös itse koulutusta ja laativat oman kielen opetuksen materiaalia kouluille.

SUKOLin 30 alueellista jäsenyhdistystä, piiriä, muodostavat SUKOLin perusjäsenistö. Liittoon kuulutaan piirin kautta. Piirien aktiivinen toiminta on tullut entistä merkittävämmäksi, kun päätäntävaltaa on siirtynyt kuntiin ja kouluihin. Piiri on kieltenopettajien kohtauspaikka. Se voi järjestää jäsenilleen koulutusta tai suunnitella muuta yhteistä toimintaa. Piiri luo yhteyksiä eri alojen kieltenopettajien välille ja edunvalvonta-asioissa toimii yhteistyössä paikallisen Opetusalan Ammattijärjestön yhdistyksen kanssa.

SUKOL on pedagoginen järjestö, joka pyrkii edistämään ja kehittämään vieraiden kielten opetusta ja oppimista Suomessa.

SUKOL pyrkii tuomaan kaikkien kieltenopettajien äänen kuuluville. SUKOLin jäsenistössä on kieltenopettajia ala-asteelta korkeakouluun ja aikuisopetukseen. SUKOL

tarjoaa erinomaisen forumin kieltenopettajien yhteiselle toiminnalle kielenopetuksen hyväksi.

SUKOL on kansainvälisen kieltenopettajajärjestön FIPLV:n (Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes) jäsen. FIPLV kuuluu Unescoon (B-status). SUKOL pitää säännöllisesti yhteyttä pohjoismaisiin sisarjärjestöihinsä.

Kansainvälinen toiminta on jättevöitymässä. FIPLVn hallituksessa on nyt SUKOLin edustaja. FIPLVn puitteissa Eurooppaan on kehittymässä Pohjoinen sektori Läntisen ja Itäisen sektorin lisäksi. Suomessa järjestetään kesällä 1996 muulle Euroopalle avoin yhteispohjoismainen kieltenopettajien kongressi. Kansainvälisten yhteyksien rakentaminen ja välittäminen kasvaa epäilemättä merkittävästi SUKOLin tehtäväkentässä tulevina vuosina.

SUKOL hoitaa vieraiden kielten opettajien etuja Opetusalan Ammattijärjestön OAJn kautta.

Opetusalalla tapahtuvat muutokset vaikuttavat lähes aina opettajan työolosuhteisiin. Kehittäminen ja edunvalvonta ovat saman lantin kaksi eri puolta, jotka molemmat on pidettävä mielessä. SUKOL voi tarvittaessa ottaa suoraan yhteyttä Opetusalan Ammattijärjestön hallitukseen. Liitto on jäsenenä myös Aineopettajaliitossa, joka OAJn sisällä pyrkii koordinoimaan eri oppilaitoksissa toimivien aineopettajien - siis myös kieltenopettajien - etuja. Kieliyhdistykset puolestaan ovat OAJn ulkojäseninä mukana Pedagogisten Opettajajärjestöjen Edustajistossa POE:ssa.

Kielenopetus alkaa ala-asteelta - joskus jopa ennen sitä - ja jatkuu läpi kaikkien kouluasteiden yliopistoihin ja työelämään saakka. Kaikkien kielenopettajien on hyödyllistä tietää toistensa työstä ja yhdessä kehittää omia työalueitaan. Kielenopetuksen muutos yhdellä kouluasteella heijastuu myös toisiin. SUKOL tarjoaa puitteet yhteistyölle.

SUKOL julkaisee 8 kertaa vuodessa ilmestyvää Tempus-lehteä.

Tempus on uudistanut ulkoasuun ja pyrkii entistä kunnianhimoisemmin kasvamaan alan ammattilehdeksi, jota ilman kukaan kielenopettaja ei voi tulla toimeen. Tempus välittää tietoa ja kuvaa kielenopetuksen asioista paitsi jäsenille myös monille julkisen hallinnon aloille. Tempus kaipaa kiinteämpää yhteyttä yliopistojen kielikeskuksiin ja muille aikuiskoulutuksen alueille.

SUKOL järjestää jäsenilleen täydennyskoulutustilaisuuksia.

Täydennyskoulutusta järjestetään monella tasolla: SUKOLin piirit kouluttavat paikallisissa tilaisuuksissa, kieliyhdistykset järjestävät tai välittävät koulutusta mm. oman kielen kotimaassa, SUKOL järjestää vuosittain muutamia valtakunnallisia koulutustilaisuuksia. Niiden pyrkimyksenä on vahvistaa myös kielenopettajien yhteenkuuluvuutta.

SUKOL omistaa kaksi osakeyhtiötä:

SUKOL-Palvelu Oy tuottaa ja välittää oppimateriaalia ja Kielipiste Oy järjestää työelämän kielikoulutusta aikuisille.

SUKOL ei ole nykyiseen muotoonsa jähmettynyt organisaatio. SUKOL haluaa olla avoin ja kasvaa kielenopettajien tarpeiden mukaan. SUKOL toivottaa myös kielikeskusopettajat sydämellisesti tervetulleiksi

kieltenopettajien monikieliseen kirjavaan joukkoon!

Suomen kielenopettajien liitto SUKOL ry
Rautatieäisenkatu 6 A
00520 Helsinki
puh. 90-15021, vas 90-144 095

SUKOL

The Federation of Foreign Language Teachers in Finland SUKOL is a central organization (founded in 1957) of associations of foreign language teachers, with 30 local and 8 national member associations. These in turn have a total of some 6000 members.

SUKOL is a pedagogic organization whose aim is to promote the instruction and study of foreign languages in Finland.

SUKOL is a member of FIPLV, Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes, which in turn is a B-status member of Unesco. SUKOL has close relations with its Nordic counterparts.

SUKOL safeguards the occupational interests of language teachers through OAJ, Trade Union of Education in Finland.

SUKOL publishes the magazine Tempus 8 times annually.

SUKOL organizes training conferences for its members.

SUKOL owns - as sole shareholder - two limited companies: Sukol-Palvelu Oy, which produces and sells teaching materials, and Kielipiste Oy, a foreign language school for adults in working life.

The Federation of Foreign Language Teachers in Finland SUKOL
Rautatieäisenkatu 6 A
00520 Helsinki
tel. 358 0 150 21, fax 358 0 144 095

AINA VAIN EUROCALL, FOR EVER EUROCALL

Marja Kalaja
Teknillinen korkeakoulu

Eilen

Tänä vuonna vietettiin Karlsruhessa EUROCALLin - European Association for Computer Assisted Language learning - 10-vuotissyntymäpäivää. Järjestihän British Council kymmenen vuotta sitten Lancasterin yliopistossa professori Geoffrey Leechin johdolla ensimmäisen tietokoneavusteista kielenoppimista käsittelevän kurssin. Laskimme, että meitä tällä ensimmäisellä kurssilla oppilaana tai luennoitsijana mukana olleita oli Karlsruhessa mukana toistakymmentä henkiä. Kurssilaiset perustivat ReCALL-nimisen julkaisun ja päättivät kokoontua kerran vuodessa. Alkuvuosina kokoonnuttiin epävirallisesti ja pienellä joukolla. Vuonna 1991 järjestettiin Suomessa ensimmäinen suuri EUROCALL konferenssi, johon osallistui yli 200 henkeä. Kokous pidettiin Teknillisen korkeakoulun tiloissa Otaniemessä ja sen järjestivät yhdessä Helsingin kauppakorkeakoulun kielten laitos ja TKK:n kielikeskus. Silloin päätettiin muodostaa virallinen EUROCALL yhdistys, jonka puheenjohtajana toimii professori Graham Davies. EUROCALLin hallitukseen kuuluu 11 jäsentä, jotka edustavat Isoa-Britanniaa, Tanskaa, Saksaa, Espanjaa, Unkaria, Hollantia, Ranskaa ja Suomea.

Tänään

EUROCALLin tavoitteena on edistää uuden tekniikan antamia mahdollisuuksia kielten opiskelussa. Jäseneksi voivat liittyä yksityiset henkilöt tai yliopistot, maksut ovat vastaavasti 30 tai 60 puntaa vuodessa. Jäsenet saavat kahdesti vuodessa ilmestyvän ReCALL-julkaisun, he voivat osallistua jäsenetuhintaan EUROCALLin omiin konferensseihin, sekä juuri solmitun yhteistyösopimuksen mukaan yhdysvaltalaisen

CALICON ja vastaavan kanadalaisen yhdistyksen vuotuisiin konferensseihin. Lisäksi jäsenet voivat sähköpostin kautta saada Hullin yliopistosta ajankohtaista tietoa uusista ja kehitteillä olevista ohjelmista ja hankkeista ja etenkin muista samoista asioista kiinnostuneista kollegoistaan. Yhdistyksen sihteerinä toimii June Thompson, (EUROCALL@hull.acad.uk). Suunnitteilla on myös asiantuntijaryhmien perustaminen (special interest groups) sekä sähköpostiin että konferensseihin.

EUROCALL on sittemmin kahdessakin kohdassa kasvanut ulos nimestään. Ensimmäisenä tämän vuotuisen Karlsruhessa 15. - 17.9.1994 pidetyn konferenssin osallistujat eivät suinkaan rajoittuneet eurooppalaisiin, vaan kokoukseen tultiin Amerikasta, Aasiasta ja Australiasta asti. Samoin CALL on käsitteenäkin jäänyt liian pieneksi ja uudeksi nimeksi kaavaillaankin CALL and TELL - technology enhanced language learning, joka tuo mieleen englantilaisten koululaisten näytän ja kerron -esitelmän.

EUROCALL kokousten lingva franca on englantia, jolla valtaosa esitelmistä pidetään. Kuitenkin Karlsruhessakin kuultiin myös ranskan ja saksankielisiä esitelmiä. Monikielisyys onkin EUROCALLin parasta antia. Pelin henki on, että kukin osallistuja pyrkii käyttämään kaikkia osaamiaan kieliä. Esimerkiksi niin että jos kielitaito suinkin riittää, kuunnellaan myös ranskan- ja saksankielisiä esitelmiä, vaikkei niistä sitten osattaisikaan keskustella kuin englanniksi. Tunnelma on inspiroiva ja kannustava, eikä kukaan pyri loistamaan omalla äidinkielen taidollaan.

Karlsruhen EUROCALLin kutsutut esitelmöitsijät olivat professorit John Higgins, David Little, Susan Otto ja François

Mangenot. John Higgins on hyvä pedagogi, joka aikoinaan tietokonetta kohtaan tunnetun turhan suuren kunnioituksen hälventämiseksi vertasi sitä roomalaisten ylimysperheiden kreikkalaiseen kotiopettaja-orjaan. Tänä vuonna hän esitteli Skotlannissa Stirlingin yliopistossa pitämänsä uuden MSC in CALL ohjelmansa sisällön jaottelemalla sen sisältämät kurssit pinnallisiin eli teknisiin ja syvällisiin eli ajattelua vaativiin. Syvälliset vaativat näyttelijän lahjakkuutta ja pinnallisiin taas riittää lehmipojan/tytön - cowboy - ominaisuudet. Higginsin omaperäisellä ajattelulla on aina innokkaat kannattajansa ja vastustajansa, niin nytkin. Varmaa on vain se, että Higgins innostaa kuulijoitaan ottamaan kantaa ja juuri sitä tietä asiat jäävät mieleen.

Susan Otto pohti tiedon valtaväylän suomia uusia mahdollisuuksia kielenopiskelijan kannalta. Samalla hän ihmetteli miksi sille on valittu vanhentunut, 1950-lukuun viittaava nimi, jolloin mahtavat moottoritiet ja isot amerikanraudat lumosivat uutuudellaan. Nyt olisi nimeksi pitänyt keksiä jotakin uudenaikaisempaa, kuten avaruuden madonreikä!

Esitelmät oli jaoteltu viiteen ryhmään: 1. teknologia-avusteisen kielenoppimisen teoriaa ja käytäntöä, 2. multimedian uutuuksia, 3. ohjelmistot työvälineenä ja voimavarana, 4. innovoivia sovelluksia opetuksessa, 5. kaukoviesticenttä, itseopiskelu ja etäopiskelu, 6. laitteistojen ja tilojen käytöstä.

Miten professori Tim Johns käyttää concordance-ohjelmaa Birminghamin yliopistossa ulkomaalaisten englanninkielen kirjoitustunneilla? Mitä professori Lienhard Legenhauen on saanut selville microconcordance-ohjelmalla vertaillessaan amerikkalaisten ja saksalaisten koululaisten kirjeenvaihtoa? Miten Madridissa hyödynnetään tekstinkäsittelyä 300-opiskelijan kirjoitusprojektissa? Miten Australiassa, Wollongongin yliopistossa kehitetään HyperCardilla kielenoppimisen ohjelmistoja? Esiteltiin ääntämistä, sanastoa, rakenteita, tilanteita, itseohjaavaa ja etäopetusta tukevia

ohjelmistoja, satelliittitelevisiota unohtamatta. Tämä ja paljon muuta selvitettiin kolmessa päivässä.

Uusimmat laitteet ja ohjelmistot on luonnollisesti näynteillä näissä kokouksissa. Ihastelin pitkään uutta puhuvaa ja laulavaa, upeasti kuvitettua tietosanakirja Encantaa. Samalla kuuntelin kiinnostuneensa väittelyä CD-ROMiin jäähmettyneen tiedon hyödyllisyydestä ja ajankohtaisuuden puutteesta verrattuna Word Wide Webbistä napattavaan jatkuvasti päivitettävään tietoon.

Suomestakin osallistui kuusi henkeä tämänvuotiseen kokoukseen. Enkä todella tiedä parempaa tapaa seurata kielenoppimisen uusia ulottuvuuksia kuin itse aktiivisesti osallistua EUROCALLiin, joten haluan suositella sitä kaikille opetuksen kehittämisestä kiinnostuneille kieltenopettajille.

Huomenna

Seuraava EUROCALL konferenssi järjestetään 7. - 9. syyskuuta 1995 Valenciassa. Ensimmäinen kutsu esitelmien pitäjille on jo ilmestynyt. Käsiteltävät aihepiirit ovat periaatteessa samat kuin tänä vuonna. Yhdyskennönä toimii Dr Ana Gimeno, email: agimeno@ldm.upv.es.

Mitä uutta on siis luvassa? Saadaksemme perspektiiviä, muistellaan miten paljon nykyistä hankalampaa kirjoittaminen oli ennen tekstinkäsittelyä vuonna 1984! Millaista tuhartamista oli luvunlasku ennen taulukkolaskentaa! Entä kymmenen vuoden päästä? Korvaako sähköposti kirjeet ja puhelimet? Katoavatko sanomalehdet? Osallistummeko Suomesta käsin Harvardin luentoihin ja seminaareihin? Miten televisio, puhelin ja tietokoneet integroituvat?

Jos olet kiinnostunut jatkamaan tätä keskustelua, niin lähetä ajatuksiasi ja sähköpostiosoitteesi TKK:n kielikeskukseen osoitteella Marja.Kalaja@hut.fi. Katsotaan saammeko aikaan kotimaisen EUROCALL keskusteluryhmän.

JATKUMOT, NATIIVIT, NORMIT JA TIETEIDENVÄLISYYS: KUKA SAA TUTKIA KENEN KIELTÄ, MIKSI JA MILLÄ TAVALLA?

Reija Portti ja Anu Halvari

Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen AFinLA:n syyssymposium pidettiin Joensuussa 11. - 12.11. Yhdeksi tärkeimmistä keskustelunaiheista nousi normatiivisuus opetuksessa ja tutkimuksessa, ja koska arvottava ohjailu kyseenalaistettiin sekä itse symposiumissa että kotimatkan jälkipuineissa, kuvaamme kuultuja esitelmiä seuraavassa pelkästään deskriptiivisesti. Tai ainakin pyrimme tähän.

Kielten väliset kontaktit

AFinLA:n tämänvuotisen symposiumin yläotsikko oli Kielten väliset kontaktit. Kuten tavallista, tämä piti ymmärtää varsin laajasti, ja hyvä niin: esitelmiä kuultiin niin tekstien kuin kieltenkin välisistä kontakteista, ja kulttuurikontaktit ja -kontekstit olivat luonnollisesti esillä kaiken aikaa. Puhuttiinpa tieteidenvälisyydestäkin, erityisesti kaivattiin yhteyttä kulttuurintutkijoihin, mutta tämän kysymyksen tarkempi käsittely jätettiin tulevaisuuteen, kun soveltavat kielitieteilijät kokoontuvat AILA:n kongressiin Jyväskylään vuonna 1996.

Miklós Kontra (Josef Attila University, Szeged ja Hungarian Academy of Sciences, Budapest) käsitteli unkarinpuhujien tilannetta symposiumin pääesitelmässä, joka pureutui kielikontaktialueiden ongelmiin myös yleensä. Hän pohti kieltä erityisesti poliittisena kysymyksenä ja lähestyi aihetta niin enemmistön kuin vähemmistöjenkin näkökulmasta. Esitelmä päättyi pysähdyttävään kuvaukseen keskustelusta, jota käydään kaikkialla, missä kielet ja etniset ryhmät kohtaavat jonkun tai eikenenkään maalla: kuka tuli ensin, kuka on

alkuperäisin; onko oikeus maahan ja kieleen vastaansanomattomin silloin, kun se on historiallisesti todennettava vai silloin, kun se on ylimuistoinen?

Raija Pyöli (Joensuun yliopisto) käsitteli esitelmässään aunuksenkarjalais-venäläistä koodinvaihtoa runsaan esimerkitön avulla. Esitelmästä ja sitä seuranneesta keskustelusta kävi ilmi, että aunuksenpuhujat vaihtavat tarpeen tai halun mukaan erittäin sujuvasti kielestä toiseen ja että tähän valtakielen "apuun" kutsumiseen suhtaudutaan luontevasti. Se kuuluu aunuksessa asiaan, mutta ei vain niissä selvissä tapauksissa, kun tarvittavat sanat on opittu vain venäjäksi, vaan myös silloin, kun puhetta halutaan tehostaa esimerkiksi huudahduksilla tai sanonnoilla - siis vähän samaan tapaan kuin nykysuomessa viljellään englantia: joskus professionaalina, joskus muuten vain rennon ja asiaa hallitsevan vaikutelman luomiseksi. Merkillepantavaa siis on, ettei koodinvaihto lainkaan välttämättä ole osoitus kielitaidon rappeutumisesta; se voi päinvastoin olla osoitus kahden kielen monipuolisesta hallinnasta, tietoisestakin sukkuloinnista niiden välillä, aina sen mukaan, kumman kielen ilmaisuvarat palvelevat viestintätilannetta paremmin.

Gregory Watson Joensuun yliopistosta esitteli australiansuomalaisten englannin tutkimushankettaan. Hän oli haastatellut erikäisiä ensimmäisen ja toisen polven australiansuomalaisia ja ihmetellyt maassa neljäntoista vuotta asuneiden ensimmäisen polven suomalaissiirtolaisten lähes olematonta, ja toisaalta toisen polven lähes syntyperäisen kaltaista englannintaitoa.

Kielenvaihto toisen sukupolven parissa on ollut nopeaa ja dramaattista mutta vanhemman polven suhteen jäänyt täysin tapahtumatta. Syynä tähän on ilmeisesti ollut eristyminen ympäröivästä yhteiskunnasta, jonka jäsenyyteen maahanmuuttajien on kuitenkin täytynyt sopeutua. Pitkä aika kahden kulttuurin välissä on jättänyt jälkensä myös kieleen: vanhempi polvi viljelee sanoja, joissa on omaa ja lainattua (esim. *everythingi* ja *governmentti*).

Maija Grönholm (Åbo Akademi - Vaasa) ja Juhani Löflund (Åbo Akademi - Turku) kuvailivat esityksissään suomenruotsalaisien suomenoppijoiden kielitaitoa ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Maija Grönholm oli tutkinut peruskoulun yhdeksännen luokan valtakunnallisen suomenkokeen suorittaneiden kielellistä taustaa ja havainnut, että suomea toisena kielenä opitaan kaikin puolin sitä paremmin, mitä enemmän oppijalla on vapaa-ajan kontakteja suomeen ja suomenpuhujiin. Näytti myös siltä, että suomea oli opittu parhaiten niillä paikkakunnilla, joilla ruotsinkieliset ovat selvänä enemmistönä. Tässä yhteydessä olisi mielenkiintoista tietää myös tutkittujen paikkakuntien suomen- ja ruotsinkielisten toisiaan koskevista asenteista: onko niin, että siellä, missä suomenkieliset ovat vähemmistönä, voi suomenkieleen ja sen opiskeluun suhtautua myönteisemmin kuin siellä, missä suomea näkee ja kuulee joka tapauksessa jatkuvasti, halusi tai ei? Ja tästä johtuen: miksi kuitenkin ruotsin opiskelu tuntuu olevan takkuisinta juuri niissä Suomen osissa, joissa ruotsia ei näy kuin maanantai-iltaisain television kakkoskanavalla, jos sinne eksyy?

Juhani Löflundin esitelmä koski suomen kielen lauseopin, erityisesti objektin sijanmerkinnän ja objektin ja subjektin toisistaan erottamisen vaikeuksia. Hän kertoi ruotsinkielisten, suomea pääaineenaan opiskelevien tekemistä virheistä ja esitteli Leila Whiten kielioppiin pohjautuvan tavan opettaa suomen objektin sijan valintaa muunkielisille. Tarkoituksena oli ymmärtääksemme havainnollistaa, että suomea vie-

raana kielenä ei voi opettaa aina suomenkielen sisäiselle systeemille ja sitä ja sen käsittämistä koskeville perinteille uskollisesti vaan on koetettava saada säännöt niin yksiselitteisiksi kuin suinkin.

Mainoskuvat - aikamme viestintää

Mainoksia koskettelivat esitelmissään sekä Tuija Pakkala Frankfurt an der Oderin yliopistosta että Irma Sorvali Oulun yliopistosta. Irma Sorvalin näkökulma mainoksiin ja niiden vastaanottoon oli konkreettinen: montako kiloa ilmaisjakelulehtiä tulee Oulun, Joensuun ja Helsingin keskustassa sijaitsevaan asuntoon viikossa ja millainen on niiden anti toisaalta meille ja toisaalta tuleville tutkijoille, jotka muodostavat kuvan ajastamme kirjastoissa(kin) säilytettävän ilmaisjakelumateriaalin perusteella. Yksipuolinen, yksiviivainen? Vai postmodernin kerrostunut: viesti viestin päällä - myös siellä eteisen lattialla?

Tuija Pakkala tarkasteli vaatefirma Benettonin läntistä maailmaa puhuttaneita mainoksia ja niiden vastaanoton eroja Italiassa, Puolassa, Saksassa ja Suomessa. Hän etsi ja löysi mainostajan pyrkimysten ja yleisön ja tiedotusvälineiden mainoksille antaman vastaanoton ja tulkinnan yhteisiä nimittäjiä: shokeeraavuutta, yhteiskunnallisia kannanottoja ja tabujen rikkomista. Keskustelu esitelmän jälkeen osoitti, että Benetton on iskenyt mainoskampanjallaan naulan kantaan. Kampanjan hype-arvo on valtaisa - firma saa ilmaista mainosaikaa kun pysyttelee sen verran aisoissa mainoksissaan, ettei niitä suoralta kädeltä sensuroida ja samalla kuitenkin pitää huolta siitä että mainokset ovat sen verran järjestyttäviä, että niistä puhutaan - hyväkö vai pahaa, hällä väliä.

Naiivit ja sofistikoituneet käsitykset kielestä ja sen tutkimisesta

Hannele Dufva ja Mika Lähteenmäki Korkeakoulujen kielikeskuksesta Jyvä-

kylästä kertoivat puheenvuoroissaan ns. tavallisen kielenkäyttäjän kielikäsitteistä. Aineisto oli koottu vapaamuotoisilla haastatteluilla ja ryhmäkeskusteluja havainnoidulla, ja se tarjosi tietoa muun muassa siitä, millaisia ovat ihmisten arkikäsitteet esimerkiksi kielen ja ajattelun suhteesta sekä kielen oppimisesta. Kielen kanssa työkseen seurusteleville ja taisteleville, tutkijoille ja opettajille, on varmasti hyödyllistä katsoa kohdettaan välillä toisin silmin, ulkopuolelta, ei-aina-purettuna.

Kielent(h)utkijat tuntuvat muutenkin viime aikoina tutkineen asioita ja käyttäneen menetelmiä ja näkökulmia, joiden yhteinen nimittäjä on jonkinlainen alas norsunluutornista -ajattelu. Viimeistään tämä tulee mukaan tutkimustulosten arviointivaiheessa, kuten Jyväskylän yliopiston kielikeskuksen Maisa **Martinin** esitelmästä saattoi nähdä. Hän nimittäin kertoi aikoneensa vertailla suomenoppijoiden ja äidinkielisten suomenpuhujien reaktioaikoja nominien taivutusmuotojen tuottamisessa; tämä ei kuitenkaan ollut onnistunut suunnitellulla tavalla, sillä kokeen aikana oli käynyt ilmi, etteivät natiivit sen paremmin kuin muunkielisetkään välttämättä selviä oikeiden muotojen tuottamisesta missään ajassa. Tämä antaakin aiheen kysyä, mihin kielenoppijoiden tuotosta pitäisi verrata, kun äidinkielistenkään oman kielen taito ei näköjään kelpaa normiksi. Ilmeisesti asiaa olisikin katsottava uudelta kannalta, mietittävä, mistä johtuu halumme ja kykymme tulkita äidinkielisten kielenkäyttäjän kieli aina parhain päin? Entä mistä toleranssittomuus vieraskielisen puhujan kieltä kohtaan?

Sirkku **Latomaa** Tampereen yliopistosta kysyikin omassa esitelmässään, mistä suomi alkaa: kenen kieli on tarpeeksi hyvää tutkittavaksi nimenomaan suomena, ja mistä sen tietää ja kuka? Täydennämme aukot halukkaasti ja taitavasti äidinkielisten puheesta, tuemme hänen pyrkimyksiään viestiä asiansa, tulkitsemme virheet hyvántahtoisesti lipsahduksiksi ja kaiken kaikkiaan pidämme seulamme harvana, kun Natiivi puhuu.

Vieraskielisen kielenoppijan suhteen taas odotuksemme tiukkenevat: normiksi nouseekin yllättäen kovin paperinmakuinen yleiskieli, ja olemme taipuvaisia pitämään oppijan osoittamaa esimerkiksi pragmaattista taitoa virheenä, emme osoituksena herkkyydestä kielen tilanteiselle vaihtelulle, tietoisena pyrkimyksenä valita rekisteri sopivaksi. Onkin aihetta kysyä, kuten Juhani Löflundin esitelmän jälkeen kysyttiin: miksi vieraskielisen pitäisi osata sellaista, mitä äidinkielenkään ei osaa? Ja miksi esimerkiksi ruotsinkielisen koululaisen suomeksi kirjoittamassa, kirjoittajan harrastuksista ja vapaa-ajasta kertovassa aineessa esiintyvä ME MENTIIN (Maija Grönholmin esitelmä) tulkitaan osoitukseksi kielitaidottomuudesta eikä kielitaidosta, onhan mainittu rakenne nyky-suomen epävirallisessa ja pian virallisesakin käytössä monin verroin yleisempi kuin norminmukainen (ME) MENIMME?

Pirkko **Muikku-Werner** Joensuun yliopistosta oli kyselty suomenopintojaan aloittavien ulkomaalaisten, lähinnä eurooppalaisten korkeakouluopiskelijoiden käsityksiä Suomesta. Jo suppeankin joukon lähinnä vain otsikonomaisiin kysymyksiin kirjoittamat vapaamuotoiset vastaukset näyttivät selvästi, että Suomeen tulevat, suomen valinneet ja varsin valikoituneetkaan ihmiset eivät tiedä Suomesta juuri mitään, ja jos tietävätkin, heidän Suomikuvaansa leimaavat aivan eri asiat kuin suomalaisten kuvaa kotimaastaan - ja suomalaisten kuvaa siitä, millainen on ulkomaalaisten kuva Suomesta. Kielenopettajilla on (on ollut ja tulee olemaan?) työsarkaa siis myös kulttuurin- ja maantuntemuksen opettamisessa. Mutta riittävätkö KASKI ja KIULU?

Tekstien välisistä kontakteista: tiivistelmä ja käännös

Hilkka **Stotesburyn** (Joensuun yliopisto) aiheena oli tiivistelmä, muun muassa opetuksessa ja opitun testaamisessa käytetty genre. Esityksessä vertailtiin samasta tekstistä kirjoitettuja, keskenään hyvin erilaisia

tiivistelmiä ja kysyttiin mm. vaaditaanko tiivistelmän kirjoittajalta pyrkimystä objektiivisuuteen vai avoimia kommentteja, keskustelua tiivistettävän tekstin kanssa?

Näistä kysymyksistä olisi tärkeää päästä sopimukseen esimerkiksi siksi, että tiivistelmä kuuluu yhtenä tehtävätyyppinä nykyisiin kielten ylioppilaskokeisiin. Jos halutaan, että äidinkielen ja vieraiden kielten opetuksen välillä on kontakteja - ja tätä olisi syytä suosia opiskelijan säästämiseksi turhalta hämmennykseltä - on tarpeen paitsi osoittaa yhtäläisyyksiä opiskeltavissa asioissa, myös tehdä ero esimerkiksi referaatin ja tiivistelmän välillä selväksi. Siis mikäli niiden välillä eroa on! Esimerkiksi Kaupisen, Koskelan, Mikkolan ja Valkosen Äidinkieli-oppikirjasarjassa sanotaan (Käsi-kirja s. 148), että referaatti ja tiivistelmä eivät ole aina selvästi toisistaan erotettavissa mutta "referaatin perusominaisuus on selostavuus". Tiivistelmiksi voi siis tämän (ja Stotesburyn joidenkin esimerkkien) mukaan hyväksyä myös sellaisia tekstejä, jotka niiden kirjoittaja esittää ikään kuin omissa nimissään, pohjatekstiin viittaamatta. Voi tosin olla, että tässä turhaan pieksetään suuta: vieraiden kielten opetuksessa asialla ei tunnu olevan kovin paljon merkitystä - referaatti tai tiivistelmä, sama se, paljastavathan molemmat, onko pohjatekstin sisältö ymmärretty ja osattu kertoa omin sanoin.

Symposiumin tiivistelmäesitelmää koskeessa keskustelussakin käyteltiin tiivistelmä- ja referaatti-sanoja synonyymeina. Mutta eikö olisi nykyisen tiedonkäsityksenkin valossa järkevää yhtenäistää äidinkielen ja vieraiden kielten opetusta ja päättökokeita sillä tavoin, että molemmissa edellytettäisiin tiivistelmän / referaatin kirjoittajalta selostajan roolia ja omien käsitysten pitämistä erillään pohjatekstin näkemyksistä: lähteen mainitseminenhan suhteellistaa tiedon, poistaa vaikutelman siitä, että aineistona käytetyt tekstit olisivat jonkinlaista absoluuttista totuutta?

Äidinkielen opetuksessa erotetaan toisistaan objektiivisuuteen pyrkivä referaatti ja komentoiva referaatti - ylioppilaskokeen aineistopohjaisen kirjoittamisen tehtävässä edellytetään kykyä jälkimmäiseen: lähteiden arviointiin, keskusteluun niiden kanssa. Samaan voisi ohjata myös vieraiden kielten opetuksessa - tai jos tämä tuntuu liian vaativalta, olisi referaatti- ja tiivistelmä-käsitteiden välille hyvä tehdä nykyistä selvempi ero.

Kuinka sitten arvioida tiivistelmää? Stotesburyn esityksen jälkeisessä keskustelussa puututtiin tähän vaikeuteen ja kyseenalaistettiin, jälleen kerran, tiivistelmän sopivuus kielitaidon mittariksi perusteella "koska se on niin vaikea arvioida".

Ongelmaan tarjoutui eräänlainen, varsin suoraviivainen, ratkaisu seuraavan esitelmän muodossa: Eija **Ventola** Helsingin yliopistosta käsittelee siinä saksa-englanti-käännösten teema-reema-rakenteen pysyvyyttä ja kiinnitti yleisön huomion käännöstekstin ja lähtötekstin välisiin painotuseroihin. Näitä syntyi, kun kääntäjä ei ollut uskollinen lähtötekstin teema-reema-rakenteelle. Varsin yleisen käsityksen mukaan lauseen ja pidempienkin tekstiyksiköiden kuten kappaleen ja koko tekstinkin painokkaimmat paikat ovat sen alussa ja lopussa, ja tätä tietoa voitaisiin kenties hyödyntää tiivistelmien arvioinnissa: siinähan pitää päättää, mikä tiivistettävässä tekstissä on olennaista ja minkä voi jättää kokonaisuuden kärsimättä pois. Sen sijaan käännöksiä ei ehkä ainakaan kaikkien kielten suhteen ole mielekästä aina arvioida sillä perusteella, onko kääntäjä säilyttänyt lähtötekstin teemat ja reemat täsmälleen samannäköisenä: esimerkiksi sanajärjestys on eri kielissä eri tavoin sidottu ja viestii siten painotuksiakin eri tavoin. Samoin voidaan kysyä, muuttaako teeman siirtäminen lauseen tai kappaleen alusta sen loppuun tekstin painotuksia - Ventolan esimerkkien valossa se vaikuttaa lähinnä tekstin luettavuuteen. Entä eroavatko kaunokirjalliset ja tietotekstit

tässä suhteessa toisistaan? Esitelmä sisälsi esimerkkejä molemmista, ja vaikutelmaksi jäi, että kaunokirjallisuudessa on tietokirjallisuutta tärkeämpää pitää huolta siitä, että lähtötekstin temaattinen rakenne välittyy myös kohdekielisestä tekstistä. Samanlaisena sitä ei kielestä toiseen kuitenkaan taida aina voida siirtää.

Kiitokset Joensuun talkooväelle päivien järjestämisestä: vilpitön mielipiteemme on, että kannatti etsiä Joensuu käsiinsä itäisestä

maanosastamme. Kaksi päivää taas vietettiin kielen parissa, etsittiin oikeutusta omalle ammatillemme ja harrastuksellemme. Ja kyllähän se taas löytyi.

J.K. Kotitehtävä lukijalle: lue juttu uudestaan ja mieti, onko tämä seloste, tiivistelmä, referaatti vaiko kenties joku muu nootti.

J.J.K. Kiitos oivalle joensuulaiselle irlantilaisbändille. Fän klubin osoitetta kaivataan ...

KIRJAKATSAUS ** BOOKS BRIEFLY

**LONGMAN LANGUAGE ACTIVATOR
THE WORLD'S FIRST PRODUCTION DICTIONARY**

Longman, 1993. ISBN 0 582 04092.2. 34 + 1587 pp.

Brittiläisen Longman-kustantamon julkaisema **Language Activator** on uudentyyppinen opiskelusanakirja, jonka laadinnassa on hyödynnetty tietokoneavusteista semanttista analyysiä sekä kolmea kattavaa englannin kielen korpusta. Tavoitteena on ollut laatia sanakirja, jonka avulla englantia jo jonkin verran hallitseva opiskelija voi oppia käyttämään sanoja ja sanontoja kontekstissa, laajentaa sanavarastoaan sekä kehittää kirjallista ja suullista ilmaisuaan. Uutta laadintatyössä onkin ollut laajan puhutun englannin korpuksen hyödyntäminen (Spoken Corpus of the British National Corpus), mikä näkyy puhekielen ilmaisujen runsaudessa.

Joukko tunnettuja lingvistejä on aktiivisesti osallistunut sanakirjan laadintaan ja kuuden heistä (G. Leech, P. Meara, P. Scholfield, Y. Ikegami, G. Brown ja A. Neubert) kirjoittamat artikkelit on sisällytetty kirjan alkuun. Kirjoitukset käsittelevät sekä aktivaattorin laadintaperiaatteita että sen käyttöä englannin opiskelussa. Artikkelit on julkaistu myös erillisenä pienenä kirjasena.

Suomen kielen 'sanakirja' ei ole kovin osuva nimitys teokselle, jota esipuheessa kuvataan luonnehdinnalla "a dictionary of ideas and how to express them in English". Laatimisperiaatteena on ollut ryhmitellä

yhteen sanoja ja sanontoja, joita yhdistää sama ajatus, käsite tai semanttinen kenttä. Tällaisia käsitteitä tai avainsanoja on yhteensä 1052 ja ne muodostavat tekijöiden mukaan englannin kielen keskeisen ytimen. Avainsanoiksi valitut sanat ovat lisäksi sellaisia, jotka opiskelija oletettavasti jo entuudestaan tuntee. Koska monet konkreettisia asioita kuten koneita, laitteita, rakennuksia tai eläinlajeja ilmaisevat substantiivit harvoin tuottavat vaikeuksia, niitä ei ole kirjaan sisällytetty. Erityisalojen termejä tai puhtaasti kaunokirjallisia ilmaisuja on sanakirjasta myös turha etsiä. Painopiste on siis yleiskielen frekventeissä ilmaisuissa ja niiden käytössä. Huomiota on myös kiinnitetty ilmaisujen rekisteriin, kieliopillisiin rakenteisiin, kollokaatioihin sekä brittiläisen ja amerikkalaisen kielenkäytön eroihin.

Esittelen seuraavassa 'aktivaattorin' ideaa hyvin yksinkertaisen esimerkin avulla. Etsimme henkilöä kuvailevaa positiivista adjektiivia, ja yleispätevä 'nice' tulee tietysti ensimmäisenä mieleen. Se ei kuitenkaan ole aivan sitä mitä haemme, mutta käytämme sitä kuitenkin lähtökohdانا. Aktivaattorista löydämme hakusanan 'nice' kohdalta seuraavanlaisen "päävalikon" tai "menun":

nice

which meaning?

nice, pleasant

be kind to someone

good in quality or standard

-> NICE

-> KIND

-> GOOD/EXCELLENT

josta valitsemme ensimmäisen avainsanan. Tässä tapauksessa se löytyykin välittömästi

valikon jälkeen ja saamme seuraavan viitteen:

NICE

- 1 words for describing a thing, place, or activity that you like or enjoy
- 2 words for describing a person who is nice, kind, friendly etc
- 3 words for describing someone who is very nice and whom everyone likes

Kohdista 2 ja 3 kannattaa siis hakea henkilöä kuvaavia adjektiiveja, joten tarkas-

telemme niitä lähemmin:

2	words for describing a person who is nice, kind, friendly etc
	nice sweet
	pleasant good-natured
	lovely good-humoured/good-humored

Jokaisesta sanasta annetaan tämän jälkeen ääntämisohje, selitys ('someone who is **good-natured** is kind, helpful, and does not get angry easily'), sanaluokka, kahdesta kolmeen esimerkkilauseetta, mahdollinen adverbi (nicely, sweetly jne) sekä maininta siitä, onko sana tyypillinen brittiläiselle vai amerikkalaiselle kielenkäytölle. Jos näistä mikään näistä sanoista ei tunnu sopivalta, kohdasta 3 löytyvät edelleen adjektiivit **likeable**, **charming**, **lovable**, **engaging**, **endearing** ja **adorable** selityksineen. Sanojen merkitykset on määritelty mah-

dollisimman yksinkertaisesti käyttämällä 2000:n sanan määrittelysanastoa (Longman Defining Vocabulary - löytyy kirjan lopusta).

Sanaluokan lisäksi hakusanoista annetaan muutakin kieliopillista informaatiota (countable/uncountable; transitive/intransitive; determiner; quantifier; predeterminer) sekä käyttörajoituksia (not in passive/progressive; only/not before noun). Kieliopilliset rakenteet esitetään lihavoituina esimerkkeineen:

perceive /.../ a formal word meaning to notice something especially something that is difficult to notice

[v T *not in progressive*]

perceive sth *Although Jane thought her father seemed anxious and uneasy, Susan did not perceive any change in his looks or ways.*

perceive (that) *One can perceive, in many of these films, that the director wishes to express a mood of melancholy.*

Avainsanat, joista on lista kirjan lopussa, esitetään normaaliin sanakirjatapaan aakkosjärjestyksessä. Muut sanat tai fraasit löytyvät aakkostettuina tekstin lomaan sijoit-

tetuista luetteloista, joissa viitataan yhteen tai useampaan avainsanaan, riippuen siitä kuinka monta erilaista merkitystä sanalla on, esimerkiksi seuraavasti:

lovable	NICE 3
love	ENJOY/LIKE DOING STH 1, LIKE SB OR STH 2, 9, LOVE 1, 2, 6, 9
love: be in love	LOVE 6
love: fall in love	LOVE 1
love: give my love to	HELLO 4

Erityisesti puhutulle englannille ominaiset ilmaisut on merkitty omalla symbolillaan. Seuraavasta esimerkistä näkyy myös miten

sanat tai sanonnat on järjestetty frekvenssin mukaan, yleisimmin käytetty ensimmäisenä:

6 to laugh a lot or for a long time, especially when you cannot stop yourself from laughing

can't stop laughing

laugh helplessly/

uncontrollably/

hysterically

giggle

have the giggles

laugh your head off

have hysterics

fall about

I nearly/almost died

Aktivaattorin yksityiskohtaiset käyttöohjeet ovat kirjan alussa, jossa lisäksi selvitetään miten opiskelija voi kehittää sanavarastoaan ja käyttää kirjaa hyväksi nimenomaan kielen tuottamisessa. Kirjan alaotsikko, **The World's First Production Dictionary**, kertookin tekijöiden kunnianhimoisesta tavoitteesta laatia aivan uudentyypinen sanakirja, joka lähtee kielenoppijan suul-

lisen ja kirjallisen ilmaisun tarpeista. Merkityseskeisyyteen perustuva esitystapa heijastelee myös uudenlaista ajattelua ja tuo valikkoineen ja hakumahdollisuuksineen mieleen hypertekstin: onkin mielenkiintoista nähdä, saammeko aktivaattorista ennen pitkää CD-Rom -version.

Helena Valtanen

Jean-Michel Kalmbach:
SUOMI-RANSKA OPISKELUSANAKIRJA

Werner Söderström Osakeyhtiö, Porvoo-Helsinki-Juva, 1994.

Kerrankin kunnollinen sanakirja! käyttäjä huudahtaa tutustuttuaan Jean-Michel **Kalmbachin** Suomi-ranska opiskelusanakirjaan, joka tänä syksynä ilmestyi suoraan profetallisesti ajoitettuna: juuri kun Suomi äänesti EU:hun liittymisestä ja hallitus alkoi kuumeisesti etsiä ranskantaitoista komissaaria. Mutta tarve juontaa juurensa kauempaa: Jean-Louis **Perret**'n ja Tauno **Nurmelan** vuonna 1944 ilmestynyt Suomalais-ranskalainen sanakirja oli aikoinaan pioneerityö ja täytti erinomaisesti aikansa vaatimukset. Mutta Suomi ja muu maailma ovat toki 50 vuodessa muuttuneet ja kielen tarpeet sen mukaan. Satunnaisten merkintöjeni mukaan Perret - Nurmelasta puuttuivat mm. *kuohukerma, saippuahuutale, muovi, vientituki, kehitysalue, kehitysmaa, omakotitalo, rivitaloasunto, kansaneläkelaitos, sosiaaliturvatunnus*, erikoisalojen termeistä puhumattakaan. Vuonna 1985 ilmestynyt Suomi-ranska suursanakirja ei valitettavasti vastannut siihen kohdistuneita odotuksia, joten on enemmän kuin kohtuullista, että puolen vuosisadan kuluttua saamme taas kelpollisen apuvälineen.

Teos on todella löytänyt tekijänsä: kun Kalmbach 14 vuotta sitten tuli Suomeen, hänellä oli takanaan klassikon ja yleislingvistin koulutus sekä tukenaan hyvä suomen kielen taito. Suomessa vietetyt vuodet yliopiston opettajana, kielenkääntäjänä ja -tarkastajana ovat perehdyttäneet hänet paitsi suomalaisen elämänmuotoon, myös suomalaisten kielivaikeuksiin ja edelleen terästäneet vastakohtaisuuksien tajua. Opiskelusanakirja, jossa on 60 000 hakusanaa ja sanontaa, on tarkoitettu koululaisille, opiskelijoille ja muille ranskan kielen harrastajille. Kohderyhmän valinta vaikuttaa tietenkin sanastovalintoihin, mutta onneksi myös metodiin: tavallisimpienkin verbien ja nominien jälkeen annetaan prepositiomääreet sekä vihjeitä artikkelin käytöstä:

lääkäri; mennä lääkäriin = aller chez le médecin;

luokka, päästä seuraavalle luokalle = passer dans la classe supérieure;

retki, lähteä retkelle = partir en excursion, jne.

Myös suomen kielen syntaksi on moitteetonta: tässä teoksessa ei *vedetä johtopäätöksiä, jätetä synnyinseutua* eikä *kärsitä sairaudesta*, kuten meikäläisissä sanomalehdissä päivittäin.

Erikoissanastot ovat kirjan vahvin anti: monipuoliset, täsmälliset ja niin ajan tasalla, ettei keskivertosuomalainen ole kaikkiin termeihin törmännyt edes äidinkielessään: sellaisia ovat *dipoli-*, *paraboli-* ja *lautasantenni*, *etäopiskelu*, *etäkortti*, *äänikirja*, *äänikasetti* jne. Mukana ovat todella ilmiöt "benjihypystä häivelentokoneeseen" kustantajaa lainataksemme.

Mutta tietenkin kohtaamme myös suomalaisen arkitodellisuuden: *direktiivin*, *kännykän*, *päihdehuollon* ja *arvonlisäveron*. Ja vaikkei tekijän tarkoitus olekaan ollut identifioida suomalaisia instituutioita vastaaviin ranskalaisiin, on eduksi, että saman tarkoitteen ranskalainen nimitys annetaan sikäläisessä muodossa: esimerkiksi *Kauppakamarin* vastine on *chambre de commerce et d'industrie*. Ranskalaisena asiantuntijana toiminut Pierre **Rézeau** on tunnettu leksikologi, joka on pari kertaa vierailut Suomesakin luennoitsijana ja ehtinyt tutustua ainakin meikäläisen ilmaston vivahteikkuteen - *huurre*, *härmä*, *nuoska*, *loska*, *räntä*, *takatalvi* - sekä eksoottisen keittiömme tuottamiin elämyksiin.

Kiitosmaininnan antaisin myös lyhennysten käsittelystä. Suomalainen (tavallisesti englantilaispohjainen) lyhenne annetaan ensin kokonaisuutena, sitten koko nimitys hakusanana, jonka jälkeen sille annetaan ranskalainen vastine ja tämän mahdollinen lyhenne:

EMU = *Euroopan talous- ja rahaunioni* =
Union économique européenne (U.E.M. f.)

Substantiivit annetaan sukumerkinnöin varustettuina. Jos lyhennettä käytetään ranskassa yleisesti, annetaan myös sen ääntämisohje.

EFTA = *Euroopan vapaakauppaliitto* =
Association européenne de libreéchange (= A.E.L.E. [aœlœ, ael j f.])

Käyttäjää ei todellakaan jätetä pulaan.

Miinuspuolelle kertyy huomattavasti vähemmän ja etupäässä ne ovat makua-asioita. Lisätä voisi esimerkiksi termit *multivisio*, *diapositiivi* (*dian* lisäksi); *erottaa* voisi termit *säätö* ja *viritys*. Esimerkiksi autoista puhuttaessa säätö = tarkennus, kun taas viritys = tehon nosto erityistoimenpitein esim. kilpa-autoissa. *Pois* joutaisi turha päällekkäisyys, jota syntyy kun annetaan yleiskielen hyväksytty termi ja arkikielen termi, jota kirjoituksessa pitäisi välttää: *vispata* (vatkata), *klahvi* (lipastonkansi), *piironki* (lipasto), *klikata* (epäonnistua, mennä vikaan), *muusi* (sose, muhennos) jne. Kirjallisuuden tarpeet ovat asia erikseen. Toisinaan kuitenkin puhekielen termi on suotavampi: kuka sanoisi *pinne*, kun meillä on vanha tuttu *klemmari*? Joskus hakusana on murteelliselta vaikuttava tai vanhahtava: *kevällinen*, *kesällinen*, *edellisvuotinen* pro. viimekesäinen jne. S.v. *käydä*: *se käy järkeen* tuntuu oudolta tai huvittavalta, sillä yhdyspartisiipit eivät aina esiinny vastaavan verbin persoonamuodoissa, esim. sydäntäsärkevä, mieliinpainuva, järkeenkäypä. *Rouskuttaa*: *faire craquer* olisi syytä poistaa tai ainakin selittää, sillä Suomen ainoa rouskuttaja on käytännöllisesti katsoen Polle, joka rouskuttaa kauroja. *Palloperunat* (*pomme dauphine*) korvaisin perunapyryköillä; sanasta *papiljotti* ottaisin *pois* vanhentuneen vastineen *papillote*, koska sitä ei käytetä hiusrullasta, mutta kylläkin keittiöterminä: paperi- tai tinapaperikääre esim. lihan ympärillä. *Pantata* merkitsee suomessa vain 'antaa vakuudeksi', ei 'pitää vakuutena' kuten kirja antaa ymmärtää (*garder comme garantie*).

Makuasioihin voisi lukea varsinkin deskriptiiviset adjektiivit, joista usein syntyy erilainen mielikuva kuin tekijän antamasta vastineesta *romuluinen* olisi ehkä *mal dégrossi*, *trapu*, *iloluontoinen* muuta kuin *jovial*, joka on lähinnä 'lupsakka', *lipevä* pikemminkin 'liukaskielinen' (*volubile*, *patelin*) kuin *doucereux* (imelä, mielitelevä). Mutta makuasiat sikseen, sillä siirrytään tärkeämpään periaatteelliseen ratkaisuun: ensin hämmästyin, kun silmissä vilahteli sellaisia hakusanoja kuin *deeku*, *depis*, *hodari*, *impata*, *kasi*, *jeesata*, *hela hoito*, *höhlä*, *höplä* jne. Kysymys ei ole täti-ihmisen reaktioista, vaan enemmästä: kirjan arki- ja alatyylinen sekä slangisanasto on huomattavan runsas. Tosin tekijä itsekkin alkusanoissaan varoittaa epävarmaa kielenkäyttäjää uskaltautumasta näille aloille, mutta onko kaikki rennompia kielenkäyttö arkityylistä kirouksiin todella opeteltava sanakirjojen avulla? Eikö se tartu itsestään korvaan tiettyssä seurassa ja tilanteessa? Muistakaamme että sanasto on kielen vaihtuvinta ainesta. Tämä koskee varsinkin slangia, jonka tarkoituskin on iskeä ja herättää huomiota. Mutta jollei slangisana katoa kielestä kaikessa hiljaisuudessa, se pyrkii käytössä laimentumaan, kapuamaan yhteiskunnan portaita, kunnes on täysin salonkikelpoinen; esimerkkejä on ranskastakin sadoittain: *chic*, *chouette*, *épater*. Jollei näin käy ja slangisana kaikesta huolimatta roikkuu kielessä, se herättää muutaman vuoden kuluttua korkeintaan huvittunutta sääliä. Kannattaa siis harkita mihin investoi!

Lopuksi vielä kiitoksen sana kustantajalle, jonka layout on erinomaisen onnistunut: selkeä ja helppokäyttöinen. Hakusanat ovat aakkosjärjestyksessä erillisinä. Vain merkitykseltään yhteenkuuluvat johdannaiset ja sanonnat muodostavat sanueen, josta hakea. Kirja on kätevän kokoinen ja kohtuuhintainen. Se kulkee mukavasti laukussa, vaikka Brysseliin saakka!

Ulla Jokinen

Mikko Lehtonen:
KYKLOOPPI JA KOJOOTTI:
Subjekti 1600-1900 -lukujen kulttuuri- ja kirjallisuusteorioissa

Vastapaino, ISBN 951-9066-76-4, 333 s. 117 mk.

Mikko Lehtosen **Kyklooppi ja kojootti** on kertomus siitä, miten yksisilmäinen kyklooppi, kammiostaan maailmaa tarkasteleva tutkija, yrittää katsellaan pysäyttää tutkimuksensa kohteen liikkumattomaksi *patsaaksi*. Tutkimuksen kohde, *kojootti*, ei kuitenkaan suostu pysähtymään vaan ilkkuu nauraen ulkomaailmasta eristäytyneitä kyklooppia. Kojootin nauru houkuttelee paikalle *nomadin*, joka haastaa yksisilmäisen kyklooppin.

Kykloopin katse

Lehtosen teoksen teemana on moderni kartesiolainen subjektikäsitelmä 1600 - 1900 -lukujen kulttuuri- ja kirjallisuusteorioissa sekä tätä käsitystä kohtaan 1900-luvulla esitetty kritiikki. Modernille subjektille, jonka synnyn Lehtonen ajoittaa 1500- ja 1600-lukujen vaihteessa tapahtuneisiin yhteiskunnallisiin muutoksiin, on tyypillistä dualismi. Ihminen nähdään erillisenä luonnosta, joka on objekti inhimilliselle subjektille. Ihminen nähdään erilliseksi myös muista ihmisistä, jotka nekin ovat objekteja inhimilliselle subjektille. Näiden dikotomioiden lisäksi ihminen on myös itsessään jakaantunut henkeen ja ruumiiseen, ja ihminen samastetaan nimenomaan järkeensä, jolle aistimukset ja tunteet ovat alisteisia. Lehtonen esittää, että kartesiolainen dualismi määrää pitkälti modernia länsimaista tieteellistä ajattelua sekä myös maallikkojen maailmankuvaa. Sanojensa vakuudeksi hän tarkastelee käsittepareja kulttuuri-sivilisaatio, taito-taide, tieto-mielikuvitus, tietoteoria-estetiikka ja subjekti-objekti ja osoittaa niiden kuuluvan yhteen ja samaan kyklooppin eli kartesiolaiseen diskurssiin.

Modernille ajattelulle ominainen subjektin ja objektin dualistisuus näkyy mm. siinä,

mitä tiedolla tarkoitetaan. Lehtonen toteaa, että antiikissa ja juutalais-kristillisessä traditiossa todellisuutta koskevan tiedon lähde oli Jumala, kun taas modernissa ajattelussa tiedon lähteeksi tuli inhimillinen subjekti. Tätä ajatustapaa, jossa tietoa hankkiva subjekti nähdään autonomisena ja irrallisena tiedon kohteesta, kutsutaan kartesiolaiseksi perspektivismiksi. Kartesiolaisesta perspektiivistä maailmaa tarkkaileva ulkopuolinen subjekti on kuin kyklooppin tuijottava silmä, joka jähmettää kohteensa ajattomaksi ja paikattomaksi abstraktioksi, patsaaksi. Lehtonen korostaa, että tämä Descartesin subjekti ei ole mikä tahansa subjekti vaan nimenomaan valkoihoinen, eurooppalainen, täysi-ikäinen ja kyllin varakas mies. Kartesiolaisesta paradigmasta seuraa, että moderni tiede on nähnyt maailman "matemaattisen säännönmukaiseksi ajalliseksi ja avaruudelliseksi järjestykseksi, joka on täynnä erilaisia objekteja, joita vain neutraalin tutkijan intohimoton katse voi tutkia".

Kirjallisuudentutkimuksessa kartesiolaisuus näkyy Lehtosen mukaan siinä, että kaunokirjallisia tekstejä on tarkasteltu suljettuina kokonaisuuksina, joilla on vain yksi oikea merkitys. Teksti on nähty ikäänkuin säiliönä, johon kirjoittaja on pakannut sanomansa. Kirjallisuudentutkimuksen tehtävänä on ollut paljastaa tämä sanataideteoksen todellinen, kirjoittajan aikoma merkitys. Teoksen kieltä on pidetty neutraalina koodina, jonka avulla runoilija tuo jalonsäisen elämänsä hedelmät rahvaan nautittaviksi. Lehtonen osoittaa, että kyklooppin kirjallisuuskäsitelmää luonnehtii myös traditio- ja tekijäkeskeisyys. Esimerkiksi Wordsworthin ja Coleridgen 1800-luvulla esittämien kirjallisuuskäsityksen mukaan kaunokirjallisen teoksen ainoan ja oikean merkityksen lähteenä pidettiin teoksen kirjoittajaa, jolla oli siis valta lukijoihin

nähdän. Myöhemmin 1900-luvulla valta vaihtui kun Wellekin ja Warrenin vaikutusvaltaisessa kirjallisuusteoriassa kirjallisuudentutkijat riistivät itselleen aikaisemmin tekijälle kuuluneen oikeuden määrätä kaukaunokirjallisen teoksen oikean merkityksen.

Kykloopin käsitys kirjallisuudesta ja ylipänsä kulttuurista on staattinen. Kyklooppi pyrkii katseellaan jähmettämään tutkimuksensa kohteen yksiselitteiseksi, yksimerkityksiseksi patsaaksi. Tämä kykloopin toiminta näkyy siinä, että kulttuurisia ilmiöitä tutkivien tieteiden ihanteena on luonnontieteet kausaalisine selitysmalleineen ja sääntöjärjestelmineen. Kulttuuriset ilmiöt eivät kuitenkaan ole redusoitavissa abstrakteiksi säännöiksi. Kulttuuriset ilmiöt ovat kojootteja, jotka näyttävät erilaisilta eri näkökulmista tarkasteltuina.

Nomadi saapuu

1900-luvulla ja etenkin sen loppupuoliskolla on kykloopin diskurssia alettu kritisoida eri tahoilla. Lehtosen mukaan tähän ovat syynä sellaiset vuosisatamme kulttuuriset ja yhteiskunnalliset muutokset kuten lännen aseman kyseenalaistaminen maailman keskuksena, etnisten ja naisnäkökulmien esiinmarssi ja populaarikulttuurin syntyminen. Nomadin saapumisen, kykloopin diskurssia kritisoidun suuntauksen synnyn Lehtonen ajoittaa 1920-luvun Venäjälle Bahtinin piiriin. Kriittisen tradition myöhempiä edustajia, joita Lehtonen tarkastelee, ovat Roland Barthes ja Raymond Williams.

Jos kykloopin diskurssissa taide ja sen tekijät korotettiin yhteiskunnan yläpuolelle ja nähtiin siitä erillisenä, niin nomadin diskurssissa korostetaan taiteen ja yhteiskunnan erottamattomuutta. Näin ajateltiin esimerkiksi Bahtinin piirissä, jossa suhtauduttiinvarsin kriittisesti Venäjällä tuolloin vallinneeseen sanataideteoksen autonomisuutta korostaneeseen formalismiin. Ehkä tärkein yksittäinen kykloopin ja nomadin diskursseja erottava tekijä on se, minkälai-

seksi kieli käsitetään niissä. Kykloopin diskurssissa kieli on neutraali koodi, jonka avulla välitetään invariantteja merkityksiä. Nomadin kieli taas on luonteeltaan sosiaalinen ja dialoginen. Bahtin ja Voloshinov korostavat, ettei kieli voi olla koskaan neutraali ja objektiivinen järjestelmä. Sanat eivät ole neutraalisia, vaan ne ovat täynnä niitä merkityksiä, joita ne ovat saaneet eri konteksteissa. Puhuja tai kirjoittaja ei siis voi valita ajatustensa koodaamiseksi neutraaleja sanakirjan sanoja, koska kaikki sanat ovat jo käytettyjä, siis eräänlaisia vieraita sanoja. Dialogisessa kielikäsitelyssä myös merkitykset ovat sosiaalisia: ne syntyvät puhujan ja kuulijan välisessä dialogissa tietyssä sosiaalisessa kontekstissa. Merkityksen kontekstisidonnaisuudesta seuraa, että merkitykset ovat aina uniikkeja, sillä kontekstit, joissa merkitykset neuvotellaan, eivät voi koskaan olla täysin identtisiä. Merkitys on aina puhujan ja kuulijan välisen neuvottelun tulos, minkä vuoksi ainoita ja oikeita merkityksiä ei ole olemassaakaan. On olemassa vain erilaisia mahdollisia tulkintoja. Näin ollen kaunokirjallisella teoksellaakaan ei ole yhtä oikeata tulkintaa, vaan se sisältää potentiaalisia merkityksiä, jotka aktualistuvat erilaisissa historiallisissa ja ideologisissa konteksteissa eri tavoin.

Bahtinin piiristä Lehtonen siirtyy Barthesiin ja Williamsiin. Barthesia hän tarkastelee tämän esittämän subjektin ja objektin dualismin kritiikin näkökulmasta. Barthesin mukaan kirjailija ei ole autonominen subjekti, joka voisi neutraalin kielen avulla kertoa jostain kielenulkoisesta kokemuksestaan. Barthesille kieli on horisontti, joka on mukana jo kokemuksessa. Kieli ei siis ole ajattelusta erillinen kuten kykloopin diskurssissa oletettiin, vaan merkitykset olennaisesti vaikuttavat siihen, millaisia yksilön kokemukset ja tulkinnat jostain ulkomaailman ilmiöstä ovat. Barthesin kielikäsitely ei voi olla vaikuttamatta hänen näkemykseensä kirjallisuudesta. Kirjallisuutta Barthes ei pidä tekijän itseilmaisuna, vaan tekijän konstruktiona, jolla on yhteyksiä toisiin teksteihin ja jonka merkitys on monitulkintainen. Myös Williams kritisoi modernissa

ajattelussa vallitsevaa käsitystä kielen autonomisuudesta, tosin hieman eri näkökulmasta kuin Barthes. Hän korostaa, ettei kieltä voida pitää erillisenä yhteiskunnasta, jonka todellisuuden ilmaisua aktiivinen sosiaalinen kieli on. Williamsin näkemykset kirjallisista ja ylipäänsä kulttuurisista merkityksistä muistuttavat Barthesin näkemyksiä. Lehtosen mukaan myös Williams on sitä mieltä, että merkitysten lähde ei ole modernin autonominen yksilösubjekti, vaan merkitysten tuottaja on kielellinen tekijähahmo, jolla on niin historiallinen kuin sosiaalinenkin ulottuvuus.

Kyklooppi vai nomadi

Lehtosen tarinalla ei ole loppua, kykloopin ja nomadin voimainmittely jatkuu edelleen. Ei ole kuitenkaan vaikea päätellä, että nomadi, joka on tähän saakka vaellellut lähinnä kulttuurintutkimuksen hajanaisella kentällä, on sankari tekijän silmissä. Lehtosen näkemyksiin on helppo yhtyä. Kun hyväksymme ajatuksen yksilöllisen tietoisuuden sosiaalisuudesta tulee kartesiolaisen perspektivismiin mahdottomuus ilmeiseksi. Puhdas, "jumalallinen" tieto on fiktio, sillä tutkija tarkastelee kohdettaan aina jostain määrätystä positioista. Vaikka tutkija kuinka

pyrkisi olemaan objektiivinen ja esimerkiksi eliminoimaan asenteellisuuksien vaikutukset, hänen saamansa tieto ei voi koskaan olla täysin puhdasta jostain ulkoisesta. Tutkija ei voi tarkastella ulkomaailman ilmiöitä tämän maailman ulkopuolelta, sillä hän on olemassa vain suhteessa tähän ulkomaailmaan.

Lehtosen teos on hauska kirjoitettu, mitä voi pitää erityisenä ansiona ja positiivisena yllätyksenä kun ottaa huomioon aiheen vaikeuden. Esitystavan hauskuus ei kuitenkaan merkitse sitä, että sisällön tieteellisyydestä olisi tingitty. Lehtonen käsittelee modernia ajattelua määräävää subjekti-objekti-dikotomiaa eri näkökulmista oppialarajoja rikkoen ja osoittaa kuinka syvälle kartesiolainen ajattelutapa on juurtunut tieteisiin, taiteisiin, arkiajatteluumme tai kulttuuriin ylipäänsä. Tämän vuoksi kirjan luulisi kiinnostavan laajempaakin lukijakuntaa kuin pelkästään kirjallisuustieteilijöitä. Aihepiiri on nähdäkseni relevantti jokaiselle ihmistieteistä kiinnostuneelle. Ainoa moitteen aihe on se, että kirjasta puuttuu käsittehakemisto, mikä vaikeuttaa näinkin muhkean kirjan käyttöä.

Mika Lähteenmäki

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa

VARMISTA NYT ETTÄ SAAT

KIELIKESKUSTELUA

Language Centre News

-LEHDEN MYÖS ENSI VUONNA!

Tilauksen voit uusia helpoimmin leikkaamalla irti lehden takakannessa olevan tilauskortin ja postittamalla sen meille mahdollisimman pian. Voit tehdä tilauksen myös puhelimitse (941-603 520) tai faxilla (941-603 521). Lähetämme sinulle laskun ensi vuoden alussa.

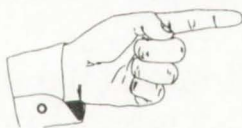
Tilaushinta: 100 mk (kotimaa) 150 mk (ulkomaat)

AFinLAN jäsenille lehti tulee edelleen osana jäsenmaksua.

MAKE SURE THAT YOU WILL RECEIVE

KIELIKESKUSTELUA

Language Centre News

ALSO NEXT YEAR!

The easiest way to renew your subscription is to cut out the the subscription form inside the back cover of this issue and to mail it to us. You can also subscribe by phone (941-603 520) or by fax (941-603 521). We will send you the bill in the early spring.

Subscription fee: 100 Fim (Finland) 130 Fim (other countries)

The members of AFinLA will continue to get their newsletter as part of the membership fee.

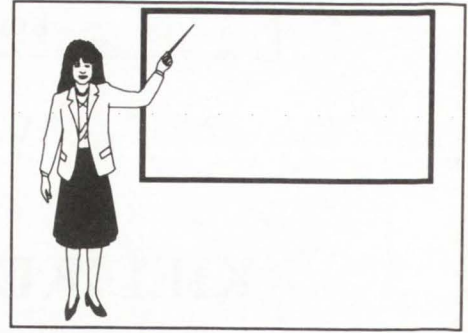
NEW TEACHING MATERIAL/UUTTA OPPIMATERIAALIA

Kielikeskusmateriaalia n:o 110
Language Centre Materials No. 110

Marolyn Downing

CONFERENCE ENGLISH

**A Guide to
ENGLISH FOR INTERNATIONAL MEETINGS
for Participants in Conferences for Academic and
Research Institutions and International Agencies**

CONFERENCE ENGLISH is a 12 week/24 hour course designed for academic faculty and staff, and for the staff of international agencies who must plan, assist in organizing, and attend meetings and conferences held in English. Each of the six units addresses the situations and challenges faced by individuals whose native language is not English when they must conduct a meeting, communicate in meetings, organize a conference, take or make phone calls, make presentations (present reports or papers) and demonstrations, give opening and closing speeches, arrange tours and receptions, and participate in social conversations.

The language of the course is English. All pair work, group work, discussions, presentations and questions are in English, and thus a working knowledge of the language is necessary for the participants to benefit from the course.

The course material includes the CONFERENCE ENGLISH book (103 p.) and a Teacher's Guide (16 p.) that gives detailed information on how to prepare class activities and conduct each of the twelve two hour sessions.

Price:

Conference English	80,-
Teacher's Guide	30,-

Orders: Korkeakoulujen kielikeskus, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40351 Jyväskylä
tel. 941-603 520, fax 941-603 521

MUTTA ÄLÄ UNOHDA MYÖSKÄÄN NÄITÄ...

Perustietoutta kokous-, neuvottelu- ja konferenssiterminologiasta sekä näissä tilanteissa käytettävistä fraaseista ja sanonnoista kansainvälisiin tapahtumiin osallistuville ja niitä järjestäville:

Kielikeskusmateriaalia/Language Centre Materials No. 35

KOKOUS- JA NEUVOTTELUKIELEN KÄSIKIRJA suomi - englanti

Liisa Löfman - Jaakko Lehtonen (toim.) (2. uudistettu painos, 1987)

sekä pohjoismaiseen yhteistyöhön

Kielikeskusmateriaalia/Språkcentermaterial nr 57

KOKOUS- JA NEUVOTTELUKIELEN KÄSIKIRJA suomi - ruotsi

Löfman - Lehtonen - Nikko - Häivälä (toim.) (1989)

Molempien käsikirjojen hinta on 200,-

Yliopistojen ja korkeakoulujen henkilöstökoulutukseen:

Kielikeskusmateriaalia/Language Centre Materials No. 96

CUSTOMER SERVICE ENGLISH COURSE

for university personnel

Suzy McAnsh (1992)

Kurssi on tarkoitettu sellaisten henkilöiden koulutukseen, jotka joutuvat asioimaan ulkomaalaisten kanssa (esim. laitosten kanslistit, hallintohenkilökunta, kirjastovirkailijat, vahtimestarit, puhelinvaihteen hoitajat) ja joilla on riittävät perustiedot englannista. Tavoitteena on kehittää kuuntelu- ja puhumistaitoja kasvotusten tai puhelimitse tapahtuvissa kommunikaatiotilanteissa. Ymmärtämis- ja tuottamistaitojen lisäksi huomiota kiinnitetään kanssakäymisessä tarvittaviin interaktiivisiin taitoihin kuten kohteliaisuuteen, palautteen antamiseen ja keinoihin, joilla kommunikaatiota ylläpidetään. Suullisten harjoitusten lisäksi materiaaliin sisältyy kirjallisia harjoituksia.

Student's Book (95 s.) 50,-

Teacher's Book (119 s.) 100,-

JA EDELLISTEN LISÄKSI LÖYTYY VIELÄ...

Kielikeskusmateriaalia n:o 71

KORKEAKOULUOPISEKELIJAN KOKOUSTAITO

Kaarina Heiska, Mirja Kontio, Marketta Majapuro & Anja Valtonen (1990)

Materiaalin tarkoituksena on perehdyttää lukija kokoustyöskentelyn perusperiaatteisiin ja lisätä valmiuksia kokoustilanteiden hallintaan. Koska kokouskäytäntö on kirjavaa ja erilaisia menettelytapoja on paljon, keskitytään materiaalissa ns. yleiseen kokouskäytäntöön. Siinä esitellään lyhyesti kokoustoimintaa sääteleviä lakeja ja asetuksia, pohditaan kokouksissa tarvittavia viestintätaitoja, käydään läpi kokouksen yleinen kulku ja menettelytavat, kokouksen valmisteluvaiheet ja kokousvirkaileijoiden tehtävät sekä annetaan ohjeita puheenvuoroihin valmistautumiseen ja kokousasiakirjojen laadintaan.

Hinta: 50.-

sekä sen 'rinnakkaisteos'

Kielikeskusmateriaalia n:o 92

NEUVOTTELUTAITO

Merja Jattu-Wahlström & Hilikka Kallio (1992)

Neuvottelutaito luo yleiskuvan neuvotteluprosessista ja siihen liittyvistä osatekijöistä painottamatta erityisesti mitään tiettyä neuvottelun lajia tai menetelmää. Eräänä kantavana ajatuksena on käsitys siitä, että neuvottelu on ennen muuta ihmisten välinen vuorovaikutustilanne. Kirja esittelee neuvottelun käsitteenä, yhteistyömuotona ja prosessina, opastaa valmistautumisessa ja toiminnassa neuvottelutilanteessa, käy läpi neuvottelun papereita ja apuvälineitä ja luonnehtii erityyppisiä neuvotteluita. Kirja antaa yhdessä 'Korkeakouluopiskelijan kokoustaito' -kirjan kanssa hyvän kokonaiskuvan työelämässäkin käytetyistä yhteistoiminnan muodoista.

Hinta: 50.-

Tilaukset:

Korkeakoulujen kielikeskus, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40351 Jyväskylä
puh. 941-603 520 tai fax 941-603 521

Korkeakoulujen kielikeskuksen kirjasto suljetaan!
Kirjoja ei lainata 1.1.1995 jälkeen.

Kirjoja voi jälleen lainata syksyllä 1995
avattavasta Aallon kirjastosta.

Ole ystävällinen ja palauta KKKK:n kirjastosta
lainaamasi kirjat Korkeakoulujen kielikeskukseen.

Nauhoitepalvelu tiedottaa

UUSIA ÄÄNITTEITÄ

Englanti

BBC YOUR WORLD

17/94

PROTECTING OUR POLICE FORCES - ARE ARMS THE ANSWER? 13'50"

As violent crime increases around the world, police forces find themselves facing greater dangers to their safety as they go about their daily work. Most police officers carry guns, though in Britain, Ireland and New Zealand, for example, police officers are unarmed. This edition looks at the issue whether arms help or hinder the police in the course of their work and what other measures can be taken to protect them.

18/94

ISLAMIC STATE AND DEMOCRACY - ARE THEY COMPATIBLE? 14'

Islamic opposition groups in North Africa and the Middle East are in the headlines, be it the Gamaa't Al Islamiya in Egypt or the Islamic Salvation Front in Algeria. Why are the authorities so afraid of an Islamic state? Should the West be afraid of an Islamic state? In order to give answers to these questions, it is important to understand the concept of an Islamic state. Is an Islamic state compatible with Western democracy?

19/94

SHOULD VANDALS BE BEATEN UP? 13'58"

When a court in Singapore sentenced 18-year-old American M. Fay to a fine, 4 months in prison and 6 strokes of a cane for vandalism, his mother appealed to the American public for help. But, to her surprise, many Americans supported the caning. Others found corporal punishment barbaric and as a result of President Clinton's intervention, the number of strokes was reduced to four. So what is the best way to tackle vandalism? Should more countries introduce corporal punishment as a deterrent?

20/94 IS BOXING JUST TOO DANGEROUS? 13'52"

Over last few years boxing has taken body blows from some important organizations who feel the sport should be banned. The latest calls for banning boxing in Britain had come after a 23-year old B. Stone died after a championship fight. Does this latest fatality give substance to the argument that boxing is brutish and should be banned? - or just better regulated? Has the end finally come for the sport?

21/94 SHOULD COCAINE BE LEGALIZED? 14'

A recent US government report says that crack cocaine is the world's most widely used hard drug. Cocaine use has become a world-wide scourge and continues to reach new markets. Many involved in the fight against cocaine now call for its legalization. Recently Colombia's Supreme Court ruled that possession of small quantities of drugs

for personal use should be treated in the same way as alcohol or cigarettes and that it was infringing constitutional rights to privacy to do otherwise.

22/94 DOES POLYGAMY PROMOTE A MORE STABLE SOCIETY? 13'54"

In many societies, the practice of polygamy has been in existence for centuries. What are the advantages and disadvantages of polygamy? Is it a good way of ensuring rights and responsibilities for both men and women? And is it a better way to ensure children are provided for than in the breakdown of many contemporary marriages, especially in the West?

BBC SCIENCE MAGAZINE

17/94

ARCTO-TERTIARY PROJECT

8'11"

Scientists from countries bordering the Arctic are starting to work together to find out what the Arctic climate was like during the Tertiary period. The research aims to improve our climate models and future predictions.

HUMANIZING THE MOUSE

6'08"

A new promising strategy for treating cancer is that of using specific antibodies to target tumour cells, which can then be found by toxic drugs or radioactive elements to destroy the cancer cells, leaving normal tissues unharmed. A US company has developed such a system to treat lung cancer. It is based on mouse antibodies, which face rejection by the human body.

ACCELERATOR ON THE BENCH TOP

4'26"

A team at the University of California has developed an accelerator that uses laser beams to accelerate particles to very high energies over a distance of a few centimetres, instead of ten kilometres.

BEATING THE BACTERIA

4'48"

Antibiotics have revolutionized medicine and saved millions of lives. But bacteria multiply rapidly. Resistant bacteria are now a big problem for doctors but work at the University of Alberta, Canada, offers hope for an effective counter attack.

18/94

A BOND FOR LIFE

5'20"

Scientists trying to work out how life on Earth evolved have always faced a real chicken and egg problem. To create proteins you need to make peptide bonds which link amino acids together. But in nature, these bonds are created by enzymes, which are themselves proteins. So which came first?

PHYSICS' MISSING LINK

8'24"

Physicists at the world's most powerful atom-smasher, Fermilab near Chicago, think they've found the last remaining elementary particle of matter: the "top" quark...

MOUNTAINS SLOW DOWN THE WORLD

3'23"

There were once many more than 365 days in a year and the length of a day is a surprisingly variable quantity. The moon slows the earth's spin via tides; ice ages

speed it up by moving weight to the Poles. Perhaps most surprising of all is a suspicion that strong winds hitting mountain ranges can lengthen the day.

DARK MATTER IN TROUBLE - AGAIN

6'20"

One of the big questions in cosmology is what is the missing dark matter that can't be seen made of? A popular recent theory is that it is a mixture of hot and cold (i.e. fast and slow) exotic particles - mixed dark matter. But two US cosmologists have found that this theory does not work...

19/94

DEEP IN THE OCEAN SOMETHING STIRS

5'03"

The North Atlantic Ocean has been warming for at least the last 35 years. It is warming deep down, not at the surface as might be expected...

GENE THERAPY FOR CYSTIC FIBROSIS

6'12"

The defective gene which causes cystic fibrosis was identified in 1989, raising the prospect of treating the disease with gene therapy. Small clinical trials of ways of getting healthy genes into people are already underway but now the drug companies are working on scaling up of a gene therapy using bacteria as the gene factory.

ATOMIC WIRES

5'51"

Scientists in Britain and Japan are working on low-dimensional structures for use in electronics and optical products like lasers.

CRACKING THE CODE BY NUMBERS

6'07"

An encryption system invented by three American mathematicians in 1977, was considered so secure that it could never be broken. It is now used by banks, military users, smart card designers and many others to keep information secret. Its inventors issued a challenge to anyone who could break their code. Well now, three young mathematicians have done just that, with the help of hundreds of volunteers and 1,600 computers around the world, all talking to each other.

20/94

LEAD POLLUTION IN THE ANTARCTIC

5'

There is nowhere on Earth which is free from the pollution caused by the motor car. Even the snow that falls in Antarctica contains traces of lead, reflecting the use of automobiles in the Southern hemisphere.

THE TURBULENT LOVE LIFE OF THE MOTH

6'30"

Moths track down a mate because the female gives off an irresistible odour - a pheromone. The males can do this even on windy nights but they need turbulence to help them fly straight to the female.

RUBBER STAMPING A NEW TECHNOLOGY

6'45"

The microelectronics industry is developing a way of imprinting circuits on microchips using a rubber stamp - like the stamps used to cancel mail.

HIDDEN KEY TO IMMUNE RESPONSES

5'25"

Research carried out by several groups has revealed a previously unsuspected compartment inside some immune cells...

21/94

REVEALED - THE OLDEST EUROPEAN

5'

A fossil of major importance has been unearthed at a site in southern England. It's the shin bone of a man who lived half a million years ago. Excavations have been going on for ten years and had already revealed ancient flint tools and bones of many animal species.

STICKY CELLS AND THE FIGHT AGAINST DISEASE

20'15"

Most of the cells of our body stick together. Only a few cells, like those in blood, tend to stick to each other. When they do, problems occur. A recent Ciba Foundation symposium in London has underlined the importance of the molecules on cell surfaces which make them adhere to each other.

22/94

FIRST PROOF OF A BLACK HOLE

2'15"

Astronomers using the newly repaired Hubble Space Telescope say that they have the first conclusive proof for the existence of a black hole. It is in a nearby galaxy known as M87...

A NEW CHANNEL OF COMMUNICATION

4'35"

The cells of an organism communicate with each other by means of tiny channels through the membrane which allow material to pass from one cell to the next. These ion channels are essential for the transmission of nerve impulses, for example. Now scientists have made an artificial ion channel which is as good as the real thing.

THE PLANET OF FIRE AND ICE

3'10"

The surface temperature at the equator of Mercury is hot enough to melt lead but there may be places on the planet which are so cold that solid ice can exist.

SUSCEPTIBILITY TO ASTHMA

6'20"

Asthma is becoming more common in many countries and doctors report a rising death toll. The presence of environmental allergens like house dust mites is essential for the development of asthma, but it seems to run in families and there is a growing belief that it and other allergic conditions, like hay fever and eczema, have a genetic component.

THE WORLD OF ENVIRONMENTAL PHYSICIST

7'40"

Physics has a reputation for being very hard and very esoteric. It tends to be associated with plasmas, particle accelerators and the abstruse calculations of the cosmologists. But a group of physicists in Britain is encouraging young people to persevere with the subject by showing that it is very relevant to everyday life.

Transcriptions available!

Ask for the BBC catalogues!

Tiedustelut ja tilaukset:

Anna Kyppö

Puh. 941-603 525

Fax 941-603 521

**TURUN KAUPPAKORKEAKOULUN KIELTEN LAITOS JÄRJESTÄÄ AUDITORIOSSAAN
12. - 13.1.1995 KONFERENSSIN**

"KIRJOITTAMINEN ERI KULTTUUREISSA"

Päivien aikana käsitellään eri kulttuurien vaikutusta kirjoittamiseen sekä tieteellisen tekstin että liike-elämän kannalta. Kokoamme yhteen akateemisen maailman ja käytännön työkentän edustajia kuuntelemaan luentoja ja osallistumaan eri työryhmiin sekä paneelikeskusteluun molempia osapuolia kiinnostavasta teemasta.

Konferenssi on tarkoitettu eri korkeakoulujen opiskelijoille ja opettajille, muitten oppilaitosten opettajille sekä liike-elämän edustajille. Tämä kaksipäiväinen konferenssi antaa monipuolisten luentojen ohella myös tilaisuuden solmia kontakteja oman viiteryhmän ulkopuolella oleviin samantapaisten ongelmien kanssa painiskeleviin. Konferenssin ohjelma oheisena.

ILMOITTAUTUMISET 3.1.1995 MENNESSÄ!

Korkeakoulujen opiskelijoille konferenssi on ilmainen. Eri korkeakoulujen ja muitten oppilaitosten **opettajilta peritään 150,-/päivä, liike-elämän edustajilta 300,-/päivä**. Kumpikin päivä on ohjelmallisesti oma kokonaisuutensa. Kuulijat voivat halunsa mukaisesti osallistua joko vain toisena tai molempina päivinä. Maksaville ilmoittautujille lähetetään pankkisiirtolomake ilmoittautumismaksun suorittamista varten. **Maksukuitti** tai ilmaiseen osallistumiseen oikeuttava **opiskelijakortti on esitettävä konferenssipaikalla ilmoittauduttaessa**.

TERVETULOA!

TIEDUSTELUT JA ILMOITTAUTUMISET: Leena Huolila, puh. (921)63 83 125,
fax (921)63 83 147

Ilmoittautumislomake s. 52.

KIRJOITTAMINEN ERI KULTTUUREISSA 12. - 13.1.1995

OHJELMA (muutokset mahdollisia):

12.1.1995 SUOMI JA ENGLANTI

- 8.00 Ilmoittautuminen alkaa
- 9.00 Pertti Widén / Konferenssin avaus
- 9.15 Minna-Riitta Luukka / Kirjoittaminen viestintänä
- 9.45 --- tauko ---
- 10.00 Anna Mauranen / Kulttuurieroja tekstin retoriikassa
- 10.45 Ulla Connor / Cross-cultural Analysis of Promotional Letters: Belgium, Finland and the U.S.
- 11.45 --- tauko ---
- 12.00 Hilikka Yli-Jokipii / Suomalainen, brittiläinen ja amerikkalainen liikeviestin kirjoittajana
- 12.45 Mirja-Liisa Charles / Englanninkieliset tutkielmat: retoriikan yhteys arvosanaan
- 13.30 --- lounastauko ---
- 14.30 workshop-työskentelyä suullisen ja kirjallisen viestinnän eri teemoista

13.1.1995 MUUT KIELET

- 8.00 Ilmoittautuminen alkaa
- 9.00 Olga Arojoki / Kirjoitan venäjäksi (luento venäjäksi)
- 9.30 Bodo Fehlig / Kirjoitan saksaksi (luento saksaksi)
- 10.00 Timo Toijala / Kirjoitan espanjaksi
- 10.30 --- tauko ---
- 10.45 Seppo Sundelin / Kirjoitan ranskaksi
- 11.15 Marianne Nordman / Företagsekonomisk text på svenska (luento ruotsiksi)
- 11.45 Gunilla Colliander / Erfarenheter om undervisning av invandrare i Sverige i skriftlig produktion (luento ruotsiksi)
- 12.15 --- lounastauko ---
- 13.15 Marja-Berit Rokka & Valma Yli-Vakkuri / Persoonaan viittaaminen suomalaisessa, virolaisessa ja saksalaisessa tekstissä
- 14.15 --- tauko ---
- 14.30 paneelikeskustelu kulttuurien välisestä kirjallisesta ja suullisesta kommunikoinnista (käytännön työkentän edustajia, esim. vienti- ja tiedotussihteereitä, pj. Pertti Widén)

The Georgetown Linguistics Society presents

GLS 1995

DEVELOPMENTS IN DISCOURSE ANALYSIS

February 17-19, 1995
Georgetown University, Washington D.C.

****PLENARY SPEAKERS****

FREDERICK ERICKSON

Graduate School of Education, University of Pennsylvania

CHARLES GOODWIN

Department of Anthropology, University of South Carolina

HEIDI HAMILTON

Department of Linguistics, Georgetown University

DEBORAH SCHIFFRIN

Department of Linguistics, Georgetown University

ROGER SHUY

Department of Linguistics, Georgetown University

DEBORAH TANNEN

Department of Linguistics, Georgetown University

GLS 1995, Developments in Discourse Analysis, is an interdisciplinary conference featuring presentations and colloquia focusing on all aspects of discourse analysis. Topics range from discourse analytic theory to the use of discourse analysis as a tool in other disciplines. Any research that focuses on language data at the discourse level is appropriate, including, but not limited to, work in cognitive science, conversational analysis, communication studies, critical discourse analysis, interactional sociolinguistics, linguistic anthropology, rhetoric, psychology, sociology, and text linguistics.

The conference will begin late morning Friday and end late afternoon on Sunday. A reception will be held Saturday evening.

TWO GEORGETOWN CONFERENCES: GLS 1995 and GURT 1995

GLS 1995, Developments in Discourse Analysis, is sponsored, in part, by the Georgetown University School of Languages and Linguistics and the Georgetown University Graduate Student Organization. The School of Languages and Linguistics also sponsors the Georgetown University Round Table on Languages and Linguistics (**GURT**). **GURT 1995** will be held March 6 to 11, 1995 on the topic, Linguistics and the Education of Second Language Teachers: Ethnolinguistic, Psycholinguistic and Sociolinguistic Aspects.

For further information about GURT 1995, please contact Carolyn A. Straehle, Coordinator, School of Languages and Linguistics, 303 Intercultural Center, Georgetown University, Washington, DC 20057-1067; (e-mail) gurt@guvax.bitnet or gurt@guvax.georgetown.edu; (voice) 202-687-5726.

HOW TO CONTACT GLS 1995

Registrations and requests for information about GLS 1995, Developments in Discourse Analysis, may be addressed to the Georgetown Linguistics Society:

GLS 1995
 Georgetown University
 Department of Linguistics
 479 Intercultural Center
 Washington, D.C. 20057-1068

internet: gls@guvax.georgetown.edu
 bitnet: gls@guvax.bitnet
 voice: 202-687-6166

Regularly updated information about GLS 1995 is also available through the World-Wide Web Georgetown Linguistics Home Page: http://www.georgetown.edu/cball/gu_lx.html

* * * * *

PRE-REGISTRATION FORM FOR **GLS 1995**

(Please provide your name and affiliation as you wish them to appear on your badge.)

Name:

Affiliation:

Mailing address:

E-mail address:

Phone number:

Registration Fee. Please remit the appropriate registration fee in the form of a check or money order made payable to "Georgetown University":

	Student	Non-Student
Preregistration (through Feb. 10)	\$20.00	\$30.00
On-site registration	\$30.00	\$40.00

"UNIQUENESS IN UNITY"

- The Significance of Cultural Identity in European Cooperation -

CALL FOR PARTICIPATION

SIETAR Europa (The International Society for Intercultural Education, Training and Research) invites you to participate in its 5th annual symposium in Prague.

Prague has historically been a place of plurality, at the crossroads of ideas and trade as well as artistic and philosophic opinions since the Middle Ages.

Prague's silhouette symbolizes and reflects this year's symposium title: "Uniqueness in Unity". The sub-theme "The Significance of Cultural Identity in European Cooperation" will be the focus during the symposium's activities as the Heart of Europe is beating again in Prague.

THEMES

Education

Culture Change and/or Diversity in the Classroom • Teacher Training • Curriculum Development
 • etc.

Multicultural Workplace/ Business Environment

Czech, Central and/or Eastern European Companies Experience in Working with Foreign Companies
 • Intercultural Core Competencies • etc.

Migration

Migration of peoples into, out of and within Europe - East/West/North/South • etc.

Media

Media as Key Influencer of People's and Nation's Identity • etc.

Special Topic

Creating "Learning Organizations" in Commercial, Industrial and Educational Settings

**We invite you to share your research, practical experience,
 methodology and theory in the above mentioned areas.**

PRESENTATION FORMATS

- Reports on Research (30 minutes)
- Papers on Professional Experiences (30 minutes)
- Workshop (90 minutes); an experiential learning situation, run by a trainer
- Working Sessions (60 - 120 minutes); In-depth exploration of an issue, run by a facilitator
- Working Group (60 - 120 minutes); a group which meets to explore solutions or create networks around a theme
- Experience Exchange and Discussion Rounds (90 minutes)
- Poster Sessions and Exhibitions

PRAHA

March 10 - 12, 1995

Venue and Accommodation

The symposium venue is Hotel Kristal in Prague. Special rates have been negotiated for participants who wish to stay at the Hotel Kristal:

- single occupancy in a double bed room: 45,00 ECU
- double occupancy in a double bed room: 28,00 ECU
- triple occupancy in a triple bed room: 23,00 ECU

The room rates include a breakfast buffet.

Inexpensive accommodation is available upon request, ranging from 13 to 40 ECU per person per night.

The symposium will open on Friday March 10, 1995 at 9:00 a.m. and it is scheduled to end on Sunday March 12, 1995 at 2:00 p.m. There will be a Welcoming Buffet at the Hotel Kristal on Thursday.

Symposium Fees

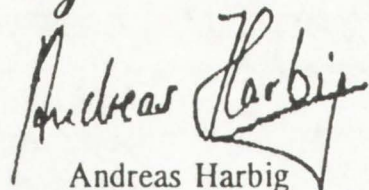
	<u>Fee</u>	<u>Deadline</u>
● Early Registration SIETAR Europa Members	275.00 ECU	31.01.1995
● Early Registration Non-Members	350.00 ECU	31.1.1995
● Registration after 31.01.1995		
SIETAR Europa Members	350.00 ECU	
Non-Members	425.00 ECU	
● A limited number of reduced participation fees is available upon request. For further information please contact the symposium coordination office in Prague.		
● SIETAR Europa Annual Membership Fee is 100 Dutch Guilders (= 52 ECU) ●		

To receive registration material, return the "Notice of Interest" form.
The registration material will be mailed the first week of November.

Travel Connection

There are numerous daily connections to Prague by air, rail or road from everywhere in Europe - since Prague is literally at the crossroads of Europe! Please, check with your local travel agent for a travel arrangement that suits you best.

Welcome to Prague!

Andreas Harbig
Vice-President, SIETAR Europa
Symposium Chair

JAHRESTAGUNG 1995 des Instituts für deutsche Sprache

Tagungsort: 14. bis 16. März 1995 in der Universität Mannheim

Deutsch - typologisch
Die Stellung des Deutschen im Spektrum der Sprachen

Vorläufiges Programm

Dienstag, 14.3.1995

9.00 Uhr	Eröffnung
Verleihung des Hugo Moser Preises
9.30 Uhr	Überblicksreferat I: Bernhard Comrie
Sprache und Sprachen: Universalien und Typologie
10.45 Uhr	Pause
11.15 Uhr	Überblicksreferat II: Ekkehard König
Kontrastive Grammatik und Typologie
13.00 Uhr	Mittagspause

V2 und Satzklammer und die Folgen für die übrige Grammatik

14.00 Uhr	Christer Platzack
V2 in den germanischen Sprachen
14.45 Uhr	Beatrice Primus
Zur Stellung der Verbargumente: das Deutsche aus
typologischer Perspektive
15.30 Uhr	Christopher Wilder
V2-Effekte: Wortstellung und Ellipsen

Negation auf Wanderschaft

16.30 Uhr	Barbara Lenz
Jespersens Zyklus in der deutschen, französischen und
englischen Sprachgeschichte
17.15 Uhr	Karin Donhauser
Negationssyntax in der deutschen Sprachgeschichte:
Grammatikalisierung oder Degrammatikalisierung?
Ab 19.00 Uhr	Begrüßungsabend im Institutsgebäude R 5, 6 13

Mittwoch, 15.3.1995

Präfixverben und Präpositionen

9.45 Uhr	Veronika Ehrich
Präfixverben und Argumentstruktur
10.30 Uhr	Joachim Grabowski
Präpositionen im europäischen Vergleich
11.15 Uhr	Pause

Grammatische Kategorien und Relationen

- 11.30 Uhr Östen Dahl
Das Tempussystem des Deutschen (Kategorien und Kodierung)
im typologischen Vergleich
- 12.15 Uhr Georg Bossong
Grammatische Relationen, Wortstellung und Kasussystem in
typologischer Interaktion
- 13.00 Uhr Mittagspause

Pronomina: stark, schwach oder klitisch

- 14.00 Uhr Michal Starke
Die germanischen Pronomina
- 14.45 Uhr Werner Abraham
Klitische Pronomina und Wortstellung
- 15.30 Uhr Pause

Morphologische Variation

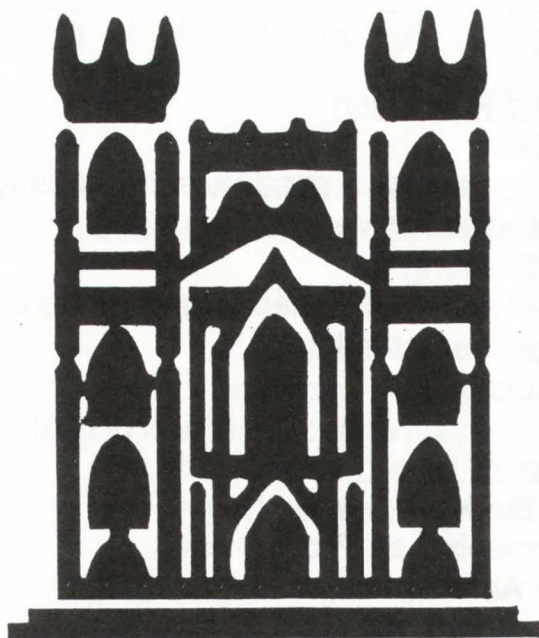
- 15.45 Uhr Klaus-Michael Köpcke
Prinzipien der Genuszuweisung
- 16.30 Uhr Wolfgang Ullrich Wurzel
Morphologischer Strukturwandel: typologische Entwicklungen
im Deutschen

Donnerstag, 16.3.1995Phonologie

- 9.00 Uhr Tracy Alan Hall
Der Zusammenhang von Silben- und Morphemstruktur
- 9.45 Uhr Ursula Kleinhenz/Kai Alter
Akzent und Intonation: Typologische Grundmuster
- 13.00 Uhr Mittagspause
- 14.30 Uhr Podiumsdiskussion:
Der Platz des Deutschen im typologischen Spektrum
Teilnehmer: John Ole Askedal, Bernhard Comrie, Brigitte Handwerker,
Ekkehard König, Ewald Lang, Pieter Muysken (angefragt), Susan
Olsen

Anmeldung:

Institut für deutsche Sprache
Jahrestagung 1995
Postfach 10 16 21
D-68016 Mannheim

I A T E F L

International Association of Teachers of English as a Foreign Language

29TH INTERNATIONAL ANNUAL CONFERENCE
University of York, England

9 - 12 APRIL 1995

(Registration desks open from 8 April 1995)

**The IATEFL Conference has come to
 the beautiful city of York**

There will be:

PLENARIES by major professionals in ELT

REPRESENTATIVES from over 50 countries

RESOURCES EXHIBITION where you can learn about latest ELT materials, examinations and services

JOBSHOP where you can view situations-vacant and jobs-wanted cards

IATEFL SPECIAL INTEREST GROUP programme

SOCIAL programme including a Conference Dinner

CHOICE of up to 18 concurrent sessions and workshops

For further information and registration please contact:

IATEFL, 3 Kingsdown Chambers, Kingsdown Park, Whitstable, Kent CT5 2DJ

TEL +44 (0)227 276528 FAX +44 (0)227 274415

or

Flis Kjisik, Helsinki University Language Centre

FAX 90-1913364

Call for Papers

DEPARTAMENTO DE FILOLOGÍA INGLESA Y ALEMANA
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

we invite papers for the

7TH INTERNATIONAL SYSTEMIC FUNCTIONAL WORKSHOP 'LANGUAGE AS CHOICE'

26 - 29 July 1995

Workshop Convenor Antonia Sánchez (University of Valencia)

Workshop Secretaries Rosana Dolón & M. Mar Martí (University of Valencia)

Organising committee Patricia Bou (University of Valencia), Carmen Gregori (University of Valencia), Barry Pennock (University of Valencia)

Programme committee Margaret Berry (University of Nottingham), Angela Downing (Universidad Complutense Madrid), Ronald Geluykens (University of Antwerp), Vicent Salvador (University of Valencia), Caroline Stainton (Nottingham Trent University)

Following the success of the previous workshops, we are pleased to announce that the 7TH INTERNATIONAL SYSTEMIC FUNCTIONAL WORKSHOP on **LANGUAGE AS CHOICE** will be held in Valencia, Spain, in 1995.

Preliminary Enrolment

Valencia is in the East of Spain, on the Mediterranean Coast. After Madrid and Barcelona, it is the third largest city in Spain. Its international airport is a short taxi ride from the city centre, and the railway station is in the centre of the city. The University of Valencia is one of the oldest Universities in Spain - with more than 65,000 students - and it is about to celebrate its quincentenary.

The Workshop will be held at UNIVERSIDAD INTERNACIONAL MENÉNDEZ Y PELAYO (UIMP), PALAU DE PINEDA, Valencia. The Palau de Pineda is an 18th century building in the historic centre of Valencia less than 15 minutes' walk from the Hotel Inglés, where accommodation will be provided (see below).

HOTEL INGLÉS 3***	HABITACIÓN DOBLE (a compartir) DOUBLE ROOM (sharing)	HABITACIÓN INDIVIDUAL SINGLE ROOM
ALOJAMIENTO Y DESAYUNO BED AND BREAKFAST	3.392 ptas.	4.240 ptas.
MEDIA PENSIÓN HALF BOARD	4.214 ptas.	5.435 ptas.
PENSIÓN COMPLETA FULL BOARD	5.035 ptas.	6.625 ptas.

Prices quoted per day and per person. VAT 6 % included.

The registration fee for the workshop will be 7,000 ptas (approximately 35 pounds sterling) including refreshments during breaks.

Call for Papers

Abstracts are invited for papers (20 minutes will be allowed for each presentation, with 10 minutes extra for questions and discussion) on any aspect appropriate to the title LANGUAGE AS CHOICE. Papers may have a highly specific focus, or be on more general topics; workshop proposals are particularly encouraged. A one-page abstract (~~see attached sheet~~) should be submitted by 31 January 1995. Notification of abstracts accepted will be given by 15 March 1995.

Mailing Address:

Dr. Antonia Sánchez
 Depto. Filología Inglesa y Alemana
 Facultad de Filología
 Universitat de València
 Blasco Ibáñez 28
 46010 Valencia

Tel: + 34 6 3864262
 Fax: + 34 6 3864161
 E. mail: Filing @ mac.uv.es

Preliminary Enrolment Form

Please return to A. Sánchez at the above address before 31 JANUARY 1995

MR./MS./DR./PROFESSOR.....
 FIRST NAME:..... SURNAME.....
 UNIVERSITY / INSTITUTION.....
 ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:

 TEL.:
 FAX:
 E. MAIL:

Please tick the appropriate boxes.

- I would like to participate in ISFW7
 and present a paper/workshop (abstract enclosed).
 without presenting a paper/workshop
- I would like to reserve accommodation at the Hotel Inglés. (Type of board need not be specified at this stage)
 single room
 double room
- I would like to receive further information on ISFW7

INTERNATIONAL CONFERENCE
organized by FIT (Federation internationale des Traducteurs)
Committee for the Media
 Strasbourg, June 22-24, 1995

Theme: Audiovisual Communication and Language Transfer

The Forum is organized under the auspices of the Council of Europe and UNESCO. The organizing committee includes representatives from different European institutions and research groups concerned with the cinema, television, etc. For further information, please contact:

Yves Gambier, Department of Translation Studies
 University of Turku, Tykistökatu 4
 20520 Turku, Finland; fax 921-633 87 30
 E-mail: yves.gambier@utu.fi

* * * * *

6th European Conference for Research on Learning and Instruction
 Nijmegen, the Netherlands, August 26-31, 1995

Theme: Teaching how to learn and learning to learn

The domains of the EARLI -95 Conference are:

- Learning and instruction
 - Cognition and metacognition
 - Development
 - Motivational, social and affective processes
- Teaching and learning
 - Teaching; instructional theory
 - Teaching; learning and technology; instructional designs
- Domains and contexts
 - Specific domains (reading etc)
 - Socio-cultural context; home environment
 - Adult and corporate learning
 - Higher education
- Methodology and assessment

The programme consists of invited addresses, invited symposia, symposia, poster sessions, round table discussions, workshops/multimedia and demonstrations. There will be no individual paper sessions. For more information contact:

Dr Cor Aarnoutse
 University of Nijmegen, Department of Educational Sciences
 P.O. Box 9103, 6500 HD Nijmegen, The Netherlands
 E-mail: u213177@vm.uci.kun.nl

ANNOUNCING
the Fifth Annual Meeting of the Society for Text and Discourse
 Saturday and Sunday, July 22 and 23, 1995
 University of New Mexico, Albuquerque, NM

We are pleased to announce the Fifth Annual Meeting of the Society for Text and Discourse. The meeting will be held at the University of New Mexico, Albuquerque in conjunction with the Linguistic Society of America Summer Institute.

The Fifth Annual Meeting of the Society for Text and Discourse will begin Saturday morning, July 22nd, and will end around noon on Sunday, July 23rd. Presentations at the Fifth Annual Meeting of the Society for Text and Discourse can be in the form of POSTERS, SPOKEN PAPERS, and SYMPOSIA. This year, the Governing Board of the Society for Text and Discourse will hold a competition for Outstanding Paper submitted and presented by a graduate student. Up to three awards of \$150 each will be made.

A Call for Proposals, including information about the Outstanding Student Paper competition, will be sent out on this listserv (and by postal mail) in late November. **The deadline for submitting proposals for all presentations will be February 15, 1995.** Authors will be notified whether their proposed presentations are accepted before April 15, 1995.

The Society for Text and Discourse is an international society of researchers who investigate all aspects of discourse processing and text analysis. The purpose of the Society is to consolidate research in discourse processing and to enhance communication among researchers in different disciplines. Therefore, we invite scholars from various disciplines (e.g., psychology, linguistics, artificial intelligence, education, sociology, anthropology, communications, and philosophy) to attend and participate in the Fifth Annual Meeting of the Society for Text and Discourse. We also invite you to join the Society for Text and Discourse.

Membership in the Society for Text and Discourse includes a subscription to the Society's journal, 'Discourse Processes'. The membership fee for U.S. and Canadian members is \$65 (\$50 is applied to the subscription for 'Discourse Processes'). The membership fee for non-U.S., non-Canadian members is \$70 (\$60 is applied to the subscription for 'Discourse Processes').

For further information concerning the Fifth Annual Meeting of the Society for Text and Discourse, please contact: Dr. Susan Goldman
 GoldmanS@Ctrvax.Vanderbilt.edu
 (615) 343-8387

For further information about joining the Society for Text and Discourse, please contact:

Dr. Charles R. Fletcher
 Randy@text3.psych.umn.edu.

Or write to:

The Society for Text and Discourse
 Department of Psychology, University of Minnesota
 75 E. River Rd., Minneapolis, MN 55455, USA

Äidinkielen opettajain liiton vuosikirja 1994

KIELI ON, SOPII SANOA

Toim. Vuokko Eskola ja Tuire Lukkarinen

Mistähän oikeastaan on syntynyt myytti tuppisuusuomalaisista. Tuntuu siltä, että jo huikea kansanperinteemme kumoaa moisen käsityksen. Aina 1800-luvulle saakka runot, laulut, loitsut, tarinat, kertomukset elivät nimenomaan suullisessa muodossa.

Entä vahva kiinnostuksemme teatteriin? Kautta vuosikymmenien Suomessa on ollut väkilukuun nähden poikkeuksellisen paljon teatteritoimintaa. Myös rupattelutaidon — tuntemattomienkin kanssa — me olemme osanneet; sitä vaan ei aiemmin ole kutsuttu hienosti small talkiksi. Ja jos riita olisi aina päättynyt puukonheilahdukseen, meitä tuskin olisi enää kansana olemassa: kyllä me olemme tarpeen vaatiessa osanneet myös neuvotella.

KIELI ON, SOPII SANOA välittää kuvan puheviestinnän monimuotoisuudesta. Se tarkastelee suullista ilmaisua sekä teorian että käytännön kannalta. Kirjan alussa pohditaan kulttuurin vaikutusta puheviestintään. Tämän jälkeen paneudutaan julkisen sanankäytön ilmiöihin ja opetuksen näkyymiin. Lopuksi esitellään puheviestinnän arvioinnin mahdollisuuksia.

**Hinta AFinLA:n jäsenille
100 mk** lähetyskuluineen

Tilaukset tällä kupongilla tai suoraan ÄOL:stä puh. (90) 3511 763.

KIELI ON, SOPII SANOA 1994

Nimi _____

Osoite _____

Allekirjoitus _____

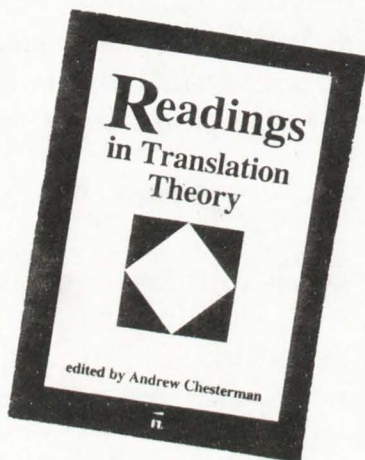
JOULETARJOUS!

Liisa Tiittula

Puhuva kieli Suullisen viestinnän erityispiirteitä

Erinomainen johdatus puheen ja keskustelun ominaispiirteisiin. Innostava ja hyödyllinen lukukokemus, joka tarjoaa uusia ideoita kielenopetukseen.

NYT VAIN 70,-
(Normaalihintana 87,-)

Toim.

Andrew Chesterman

Readings in Translation Theory

Mielenkiintoinen kokoelma käännösteorioita, joiden erilaiset näkökulmat tuovat monipuolisesti esille kielenkääntämisen pääpiirteet.

NYT VAIN 70,-
(Normaalihintana 90,-)

Tilaa kirjat allaolevalla kupongilla, saat toimituksen postikuluitta.
Tarjous voimassa 15.1.1995 saakka.

Tilaa seuraavat kirjat

- Puhuva kieli, à 70 mk _____ kpl
- Readings in Translation Theory, à 70 mk _____ kpl

NIMI _____

TOIMITUSOSOITE _____

FINN LECTURA

Rautatieäisenkatu 6, 00520 HELSINKI
Puh. (90) 1502 348, fax (90) 1464 370

CONGRESS CALENDAR (updated 24.11.1994)

1995January

- 5.-8.1. **Linguistic Society of America (LSA) Annual Meeting**
New Orleans Contact: LSA Secretariat, 1325 18th Street, NW, Suite 211, Washington, DC 20036, USA;
e-mail: ZZLSA@GALLUA.GALLAUDET.EDU
- 11.-12.1. **9th Conference on Nordic and General Linguistics**
Oslo Contact: Ruth Vatvedt Fjeld, Department of Scandinavian Studies and Comparative
Literature, University of Oslo, PO Box 1013 Blindern, N-0315 Oslo, Norway
e-mail: R.F.VATVEDT@INL.UIO.NO
- 12.-13.1. **Konferenssi "Kirjoittaminen eri kulttuureissa"**
Turku Contact: Leena Huolila, Turun kauppakorkeakoulu, Kielten laitos, Rehtorinpellonkat 3,
20500 Turku, Finland; tel. 921-63 83 125
- 13.-15.1. **15th Scandinavian Conference of Linguistics**
Oslo Contact: Inger Moen, Department of Linguistics, University of Oslo, PO Box 1102 Blindern,
N-0317 Oslo, Norway; e-mail: INGER@HEDDA.UIO.NO
- 15.-19.1. **ACTA-ATESOL NSW National Conference and 9th Summer School**
Sydney "Language and Literacy: Finding the Balance"
Contact: Pat Tart, Australian Convention and Travel Services, GPO Box 2000, Canberra
ACT, Australia 2601; fax: 61-6257-3256
- 17.-19.1. **10th Comparative Germanic Syntax Workshop**
Brussels Contact: CGSW, K. U. Brussels, Vrijheidslaan 17, B-1080 Brussels, Belgium
e-mail: HAAAM08@BLEKUL11.BITNET
- 25.-27.1. **The Holland Institute for Generative Linguistics (HIL) Phonology Meeting**
Amsterdam Contact: HILP2, c/o Norval Smith, The University of Amsterdam, Spuistraat 210,
1012 VT Amsterdam, The Netherlands; e-mail: HILP2@ALF.LET.UVA.NL
- 31.1.-3.2. **International Conference "Linguistics by the End of the 20th Century:
Achievements and Perspectives"**
Moscow Contact: Linguistics-XX Organizing Committee, Philological Faculty, Room 953,
1 Humanities Building, Moscow Lomonosov State University (MGU), 119899 Moscow,
Russia; e-mail: XXLING@LOGOS.MSU.SU

February

- 11.-12.2. **XV VAKKI-symposiumi**
Vöyri "Tieteen popularisointi"
Contact: Henrik Nikula/Nina Puuronen, Vaasan yliopisto, PL 297, 65101 Vaasa, Finland
tel. 961-3248 110 (Nikula), 961-3248 141 (Puuronen); e-mail: NPU@UWASA.FI
- 17.-19.2. **The Georgetown Linguistics Society 1995 Conference**
Washington "Developments in Discourse Analysis"
Contact: GLS, Georgetown University, Department of Linguistics, 479 Intercultural Center,
Washington, D.C. 20057-1068, USA; e-mail: MODANG@GUVAX.GEORGETOWN.EDU
- 18.-19.2. **Northwest Linguistics Conference**
Victoria Contact: Northwest Linguistics Conference, Department of Linguistics, University of
Victoria, P.O. Box 3045, Victoria, B. C., V8W 3P4 Canada

- 18.-20.2. **21st Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society**
Berkeley Contact: BLS, 2337 Dwinelle Hall, UCLA, Berkeley, CA 94720-2650, USA
e-mail: BLS@GARNET.BERKELEY.EDU
- 24.-26.2. **Fifth Annual Meeting on Semantics and Linguistic Theory (SALT 5)**
Austin Contact: SALT 5 Committee, Dept. of Linguistics, University of Texas at Austin,
TX 78712-1196, USA; e-mail: LIGK417@UTXVMS.CC.UTEXAS.EDU
- March
- 2.-4.3. **6. Göttinger Fachtagung 'Fremdsprachenausbildung an der Universität'**
Göttingen "Der Text im Fremdsprachenunterricht"
Contact: Klaus Vogel, Universität Göttingen, Sprachlehrzentrum, Weender Landstr. 2,
D-37073 Göttingen, Germany
- 2.-4.3. **9th Annual International Conference on Pragmatics and Language Learning**
Urbana, IL Contact: Lawrence F. Bouton, Chair, 9th Conference on Prag & LL, DEIL, 3070 FLB,
707 S. Mathews, Urbana, IL 61801, USA; e-mail: LARABOUT@VMD.CSO.UIUC.EDU
- 2.-4.3. **25th Annual Symposium on Romance Languages**
Seattle Contact: LSRL 25 Committee, Department of Romance Languages, GN-60, University of
Washington, Seattle, WA 98195, USA; e-mail: LSRL25@U.WASHINGTON.EDU
- 3.-5.3. **The University of Illinois Interdisciplinary Conference on French Studies**
Urbana, IL Contact: Conference Organizers, Department of French, 707 South Mathews Avenue,
Urbana, Illinois 61801, USA; e-mail: WHASSAN@EXA.CSO.UIUC.EDU
- 8.-11.3. **Georgetown University Round Table on Languages and Linguistics, GURT '95**
Washington "Linguistics and the Education of Second Language Teachers"
Contact: GURT '95, Georgetown University, School of Languages and Linguistics,
303 Intercultural Center, Washington, DC 20057-1067, USA
e-mail: GURT@GUVAX.ACC.GEORGETOWN.EDU
- 9.-11.3. **Les Journees de Linguistique**
Quebec Contact: Pierre Larrivee, Departement de langues et linguistique, U Laval, Sainte-Foy,
Quebec, Canada G1K 7P4; e-mail: 3914LARP@VM1.ULAVAL.CA
- 10.-12.3. **5th SIETAR Europa Symposium**
Praha "Uniqueness in Unity"
Contact: SIETAR Europa 1995 Symposium Coordination, c/o Envirostress, Ing Bozena
Machová, CSc., Nová cesta 9, 140 00 Praha 4 - Krc, Czech Republic
- 10.-12.3. **40th Annual Conference of the International Linguistics Association**
Washington "Discourse and Text Analysis"
Contact: ILA Conference Chair, Dr. Ruth Brend, 3363 Burbank Drive, Ann Arbor,
MI 48105, USA; e-mail: RUTH.BREND@UM.CC.UMICH.EDU
- 10.-12.3. **West Coast Conference on Formal Linguistics (WCCFL) XIV**
Los Angeles Contact: Jose Camacho, WCCFL XIV, Linguistics Dept. GFS 301, University of Southern
California, Los Angeles, CA 90089-1693, USA; e-mail: WCCFL@MIZAR.USC.EDU
- 14.-16.3. **Jahrestagung 1995 des Instituts für deutsche Sprache (IDS)**
Mannheim "Deutsch-typologisch"
Contact: Institut für deutsche Sprache, zentrale Arbeitsstelle für Dokumentation und
Öffentlichkeitsarbeit, Postfach 10 16 21, D-68016 Mannheim, Germany
- 14.-16.3. **3rd International Conference on Teacher Education in Second Language Teaching**
Hong Kong "English Language Teacher Education: National and International Perspectives"
Contact: Jack Richards, Department of English, City Polytechnic of Hong Kong, Tat Chee
Avenue, Kowloon, Hong Kong; e-mail: ENCORINA@CPHKVX.BITNET

- 16.-18.3.
Tucson **CUNY Sentence Processing Conference**
Contact: Conference, Department of Psychology, University of Arizona, Tucson, AZ 85721, USA; e-mail: CUNY@CCIT.ARIZONA.EDU
- 17.-19.3.
Uppsala **Nordic Research on Text and Discourse (NordText Symposium)**
Contact: NordText Symposium, Doc. Ingegerd Bäcklund, Department of English, Uppsala University, Box 513, S-751 20 Uppsala, Sweden
e-mail: INGEGERD.BACKLUND@ENGELSKA.UU.SE
- 23.-24.3.
Groningen **Linguistic Databases**
Contact: John Nerbonne, Alfa-Informatica, Postbus 716, Rijksuniversiteit Groningen, NL-9700 Groningen, The Netherlands; e-mail: D.A.DOKTER@LET.RUG.NL
- 23.-25.3.
Berlin **Conference on Interfaces in Phonology**
Contact: CIP Organizers, Forschungsschwerpunkt Allgemeine Sprachwissenschaft, Jägerstraße 10/11, 10177 Berlin, Germany; e-mail: ALTER@FAS.AG-BERLIN.MPG.DE
- 24.-25.3.
Jyväskylä **Femte symposiet om Nordens språk som andraspråk**
Contact: Maisa Martin, Language Centre, University of Jyväskylä, P.O. Box 35, 40531 Jyväskylä, Finland; tel. 941-603 755
- 24.-25.3.
Tartu **Language Teaching, Culture and Learner**
Contact: Elve Pung, University of Tartu, Language Centre, Ülikooli St. 18a, Tartu, Estonia EE2400; e-mail: PUNG@PHYSIC.UT.EE
- 24.-26.3.
Pittsburgh **Interdisciplinary Colloquium on "Discourse: Linguistic, Computational and Philosophical Perspectives"**
Contact: Department of Linguistics, 2816 CL; University of Pittsburgh, Pittsburgh, PA 15260, USA; e-mail: DEVER@ISP.PITT.EDU
- 24.-27.3.
Long Beach **17th Annual Language Testing Research Colloquium**
"Validity and Equity Issues in Language Testing"
Contact: Lyle F. Bachman, Department of TESL & Applied Linguistics, University of California, Los Angeles, 405 Hilgard Avenue, Los Angeles, CA 90024-1531, USA
e-mail: IYG9LTR@MVS.OAC.UCLA.EDU
- 25.-28.3.
Long Beach **Annual Conference of the American Association of Applied Linguistics**
Contact: AAAL 1995 Program Committee, 7630 West 15th Street, Suite 202, Apple Valley, MN 55124-7553, USA; e-mail: CRANDALL@GL.UMBC.EDU
- 27.-31.3.
Dublin **7th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics**
Contact: A Ramsay, Department of Computer Science, University College Dublin, Belfield, Dublin 4, Ireland; e-mail: ALLAN@MONKEY.UCD.IE
- 28.3.-1.4.
Long Beach **TESOL '95: the 29th Annual Convention and Exposition**
"Building Futures Together"
Contact: TESOL '95 Convention Department, 1600 Cameron St., Suite 300, Alexandria, VA 22314-2751, USA
- 30.3.-1.4.
Raleigh **Conference on Standards and Assessment**
Contact: Audrey L. Heining-Boynton, 301A Peabody Hall, CB 3500, University of North Carolina, Chapel Hill, NC 27599-3500, USA
- 31.3.-3.4.
Borås **Conference of the Association of Language Learning (ALL)**
Contact: Jörgen Tholin, Studenträngen 12, S-523 33 Ulrikehamn, Sweden

April

- 6.-8.4. **14th Annual Conference on Languages and Communication for World Businesses and the Professions**
Ypsilanti
Contact: EMU Conference on Languages for World Businesses, World College, 307 Goodison Hall, Eastern Michigan University, Ypsilanti, MI 48197, USA
- 6.-9.4. **First International Conference in Contrastive Semantics and Pragmatics**
Brighton
Contact: Katarzyna Jaszczolt, The Language Centre, University of Brighton, Falmer, Brighton BN1 9PH, UK; e-mail: KMJ@BTON.AC.UK
- 7.-9.4. **EUROSLA Workshop 'Bilingualism: gains and losses'**
Colchester
Contact: Vivian Cook, Department of Language and Linguistics, University of Essex, Colchester, Essex CO4 3SQ, UK; e-mail: VCOOK@ESSEX.UK.AC
- 7.-9.4. **The Child Language Seminar**
Bristol
"Current Research in the Acquisition of Signed and Spoken Language"
Contact: Centre for Deaf Studies, University of Bristol, 22 Berkeley Square, Bristol BS8 1HP, UK; e-mail: JIM.KYLE@SSA.BRISTOL.AC.UK
- 7.-9.4. **Stanford Child Language Research Forum**
Stanford
Contact: 1995 SCLRF Committee, Department of Linguistics, Stanford University, Stanford, CA 94303, USA; e-mail: CLRF@CSLI.STANFORD.EDU
- 9.-12.4. **29th Annual Conference of the International Association of Teachers of English as a Foreign Language (IATEFL)**
York
Contact: IATEFL, 3 Kingsdown Chambers, Kingsdown Park, Whitstable, Kent CT5 2DJ, UK; or Flis Kjisik, Helsinki University Language Centre, fax 90-1913364
- 10.-12.4. **The Second International Conference on Language in Development**
Bali
"Language and Communication in Development: Stakeholders' Perspective"
Contact: Tony Crooks, Bali Language Centre, Jalan Kapten Agung 19, Denpasar 80232, Bali, Indonesia; fax: +62 (361) 263 509
- 17.-19.4. **SEAMEO-RELC 1995 Seminar**
Singapore
"Exploring Language, Culture, and Literature in Language Learning"
Contact: Chair, Seminar Planning Committee, SEAMEO-RELC, 30 Orange Grove Road, Singapore 1025, Republic of Singapore
- 19.-22.4. **2nd International Maastricht - Łódź Duo Colloquium**
Maastricht
"Practical Aspects of Translation and Interpreting"
Contact: Drs. M. Thelen, Rijkshogeschool Maastricht, Faculty of Translating and Interpreting, P.O. Box 964, 6200 AZ Maastricht, The Netherlands
- 19.-22.4. **2nd Conference of PACLING (Pacific Association of Computational Linguistics)**
Brisbane
Contact: Hongliang Qiao, Centre for Language Teaching and Research, The University of Queensland, Queensland 4072, Australia; e-mail: QIAO@LINGUA.CLTR.UQ.OZ.AU
- 20.-22.4. **48th Annual Kentucky Foreign Language Conference**
Lexington
Contact: Greg Stump, Department of English, University of Kentucky, Lexington, KY 40506-0027, USA; e-mail: ENG101@UKCC.UKY.EDU
- 20.-23.4. **XV Annual Conference of the American Association of Italian Studies**
Tempe
Contact: Lori Repetti, Department of French and Italian, SUNY, Stony Brook, NY 11794-3354, USA; e-mail: LREPETTI@CCMAIL.SUNYSB.EDU
- 24.-28.4. **8th International Colloquium on Latin Linguistics**
Eichstätt
Contact: Dr. Friedrich Heberlein, Department of Classics, Katolische Universität, Universitätsallee 1, D-85071 Eichstätt, Germany
e-mail: SLAO19@KU-EICHSTAETT.D400.DE

May

- 3.-6.5. **4th International Colloquium on Cognitive Science**
San Sebastian Contact: K. Korta, ICCS-95, Organizing Committee, ILCLI, Villa Asuncin. Apdo. 220,
20080 San Sebastian, Spain; e-mail: ICCS-95@SF.EHU.ES
- 4.-5.5. **Generative Approaches to Second Language Acquisition (GASLA) 1995**
New York Contact: GASLA, Department of Linguistics, Queens College, Flushing, New York 11367,
USA; e-mail: GASLA@QCVAXA.ACC.QC.EDU
- 12.-14.5. **4th Annual Workshop on Formal Approaches to Slavic Linguistics**
Ithaca Contact: W. Browne, Dept. of Modern Languages and Linguistics, Morrill Hall, Cornell
University, Ithaca, N.Y. 14853, USA; e-mail: EWB2@CORNELL.EDU
- 19.-21.5. **5th Annual Meeting of the Southeast Asian Linguistic Society**
Tucson Contact: SEALS, Department of Linguistics, University of Arizona, Tucson, Arizona 85721,
USA; e-mail: SHOBS@CCIT.ARIZONA.EDU
- 19.-21.5. **6th Annual Meeting of the Formal Linguistics Society of Mid-America**
Bloomington Contact: FLSM 6, Indiana University Linguistics Club, Dept. of Linguistics, 322 Memorial
Hall, Indiana University, Bloomington, Indiana 47405, USA
- 23.-28.5. **Biennial Conference of the International Association of Learning Laboratories (IALL)**
Notre Dame Contact: Ursula Williams, Language Resource Center, 201 O'Shaughnessy, Notre Dame,
Indiana 46556, USA; e-mail: IALL95@ND.EDU
- 24.-26.5. **International Conference on Cooperative Multimodal Communication**
Eindhoven Contact: Harry Bunt, ITK, Tilburg University, P.O. Box 90153, 5000 LE Tilburg,
The Netherlands; e-mail: HARRY.BUNT@KUB.NL
- 25.-27.5. **International Conference Langues et Grammaire 2**
Paris Contact: Langues et Grammaire 2, Departement des Sciences du Langage, Université Paris 8,
2, Rue de la Liberté, F-93526 Saint-Denis Cedex 02, France
e-mail: SLD@UNIV-PARIS8.FR
- 25.-28.5. **World Englishes (WE) 2nd International Conference**
Nagoya, Contact: Larry Smith, IAWWE, East-West Center, 1777 East-West Road, Honolulu,
Japan Hawaii 96848
- 29.-31.5. **5th Workshop on Natural Language Understanding and Logic Programming**
Lisbon Contact: G. P. Lopes, Dept. of Computer Science, Universidade Nova de Lisboa, Quinta
da Torre, 2825 Monte da Caprica, Portugal; e-mail: GPL@FCT.UNL.PT

Jatkuu seuraavassa numerosssa...

To be continued in the next issue...

Turun kauppakorkeakoulun kielten laitoksen järjestämä konferenssi 12. - 13.1.1995

"KIRJOITTAMINEN ERI KULTTUUREISSA"

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

palautettava **3.1.1995 mennessä** osoitteella:

Leena Huolila
Kielten laitos
Turun kauppakorkeakoulu
Rehtorinpellonkatu 3
20500 TURKU

Ilmoittautua voi myös faxilla, numero (921)63 83 147 tai puh. (921)63 83 125

Nimi ja ammatti: _____

Kotiosoite ja puh: _____

Oppilaitos/työpaikka: _____

- osoite: _____

- puh. & fax: _____

Laskutusosoite: _____

Osallistun (haluttu vaihtoehto rastitetaan):

12.1.95

13.1.95

12. & 13.1.95

Haluan varata **kahvi- ja/tai lounaslipukkeet** ko. päivänä/päivinä:

lounas, hinta 20,-

pelkkä kahvi x 2, yht. 11,-/pvä

päivän keitto, hinta 16,-

pasteija ja piirakka, yht. 14,-/pvä

Erikoisruokavalioista pyydämme ilmoittamaan etukäteen. Osallistujille luovutetaan lounas- ja kahvikupongit maksusuoritusta vastaan.

Haluaisin osallistua **12.1.1995 seuraaviin työryhmiin:**

Margaretha Phillips: An experiment in cross-cultural communication

Hilikka Yli-Jokipii: Englannin kieli viestinnällisenä työkaluna. Käytännön vihjeitä työelämän tarpeisiin.

Kenneth Pennington: Cultural differences in telephoning. Anglo vs. Finnish

Newspaper reporting of companies' interim results: FIN, GB, USA

Mirja-Liisa Charles: Myyntineuvottelut brittiläisessä maailmassa

David Bergen & Jane Honka: Choices in written communication: finding your own voice (a practical workshop introducing a step-by-step approach to writing)

Minna-Riitta Luukka: Tieteellisen kirjoittamisen pelisäännöt

Liisa Lavón: Yritysten suomenkielisen kirjallisen viestinnän ongelmia

A. D. Brear: The construction of a flowing and coherent paragraph: guidance in the use of connectives and punctuation

Minua kiinnostaisi joku muu tema. Mikä? _____

(ilmoitettava mahdollisimman pikaisesti)

NOTICE OF INTEREST

53

- I would like to receive a preliminary programme and the symposium registration material
 I would like to participate with a presentation (fill out proposal for participation below)

Last Name: _____ First Name: _____

Address: _____

Day Tel.: _____ Evening Tel.: _____

Answering Machine: yes no Fax Number: _____

SIETAR Europa member: yes no

Institutional or Organizational Affiliation: _____

Role/Title in Institution/Organization: _____

PROPOSAL FOR PARTICIPATION

Please submit the following information about your contribution to the 5th SIETAR Europa Symposium Prague 1995 Organizing Group as soon as possible (proposal must be received by November 7, 1994).

Title of Contribution: _____

Format of Session: _____

Theme (please check): Education • Business • Migration • Media • Special Topic

Language of Presentation (English is the official symposium language, but we also accept presentations in other languages): _____

Names of Additional Presenters/Facilitators/Speakers: _____

Please attach:

- Abstract: 10 lines or maximum 120 words description of content
- One (1) page Curriculum Vitae or Résumé

Have you presented at previous SIETAR Symposia/Conferences? _____ If yes, When? _____

Send two (2) copies
of your proposal to:

SIETAR EUROPA 1995 SYMPOSIUM COORDINATION
c/o ENVIROSTRESS
Ing Božena Machová, CSc.
Nová cesta 9
140 00 Praha 4 - Krč
Czech Republic
Telephone: +422 436170

NOTICE OF INTEREST

PLEASE PRINT OR TYPE CLEARLY IN INK.

Name: _____
 Address: _____
 City: _____ State: _____ Zip: _____

Organization: _____
 Title: _____

Telephone: _____
 E-mail: _____

PROPOSAL FOR PARTICIPATION

Please submit the following information about your contribution to the 5th SETAR Europe Symposium 1997 Organizing Group as soon as possible.

1. Name of your institution: _____
 2. Address: _____
 3. City: _____ State: _____ Zip: _____
 4. Telephone: _____
 5. E-mail: _____

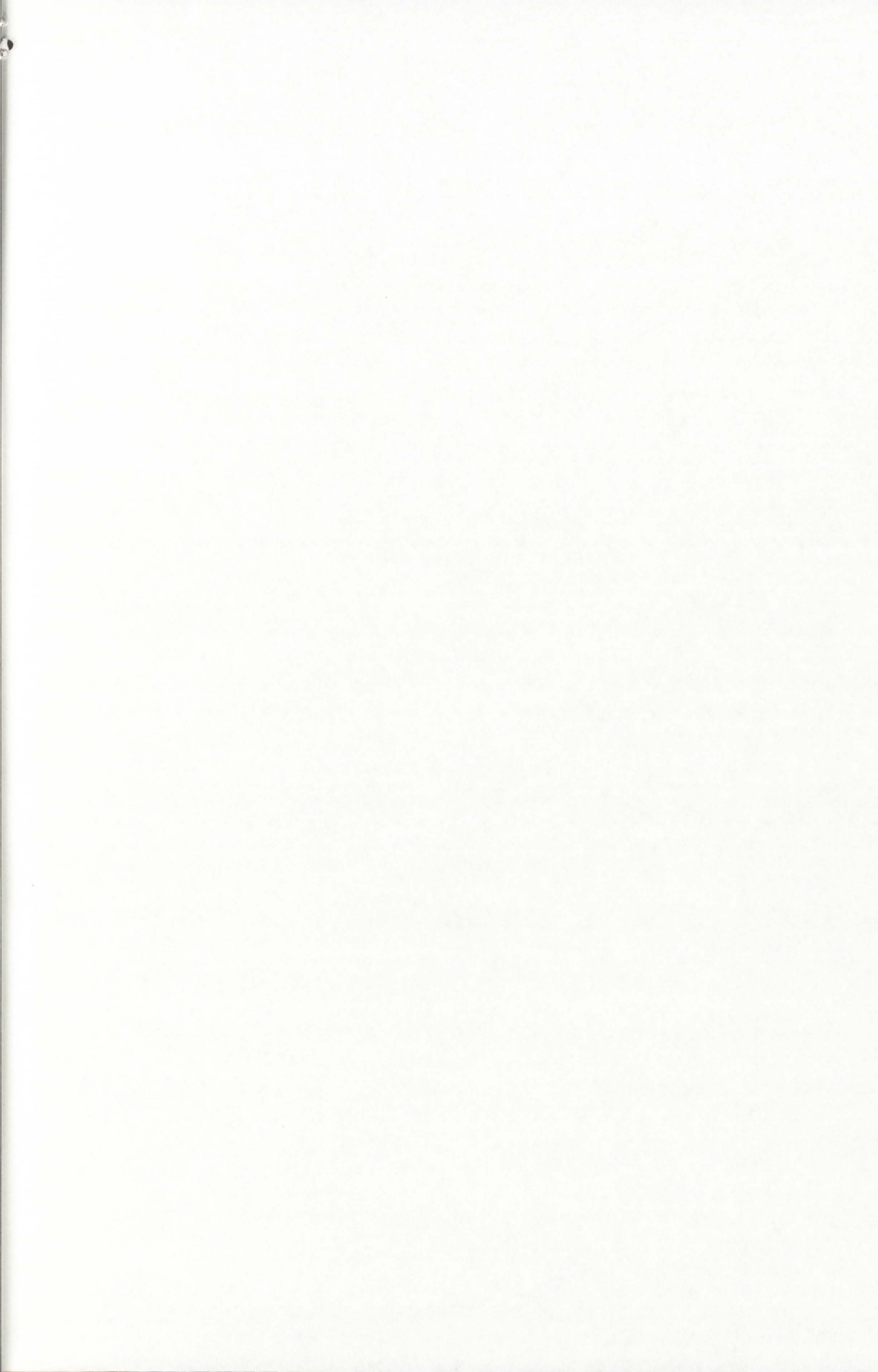
6. Please indicate the type of contribution you intend to make (check all that apply):

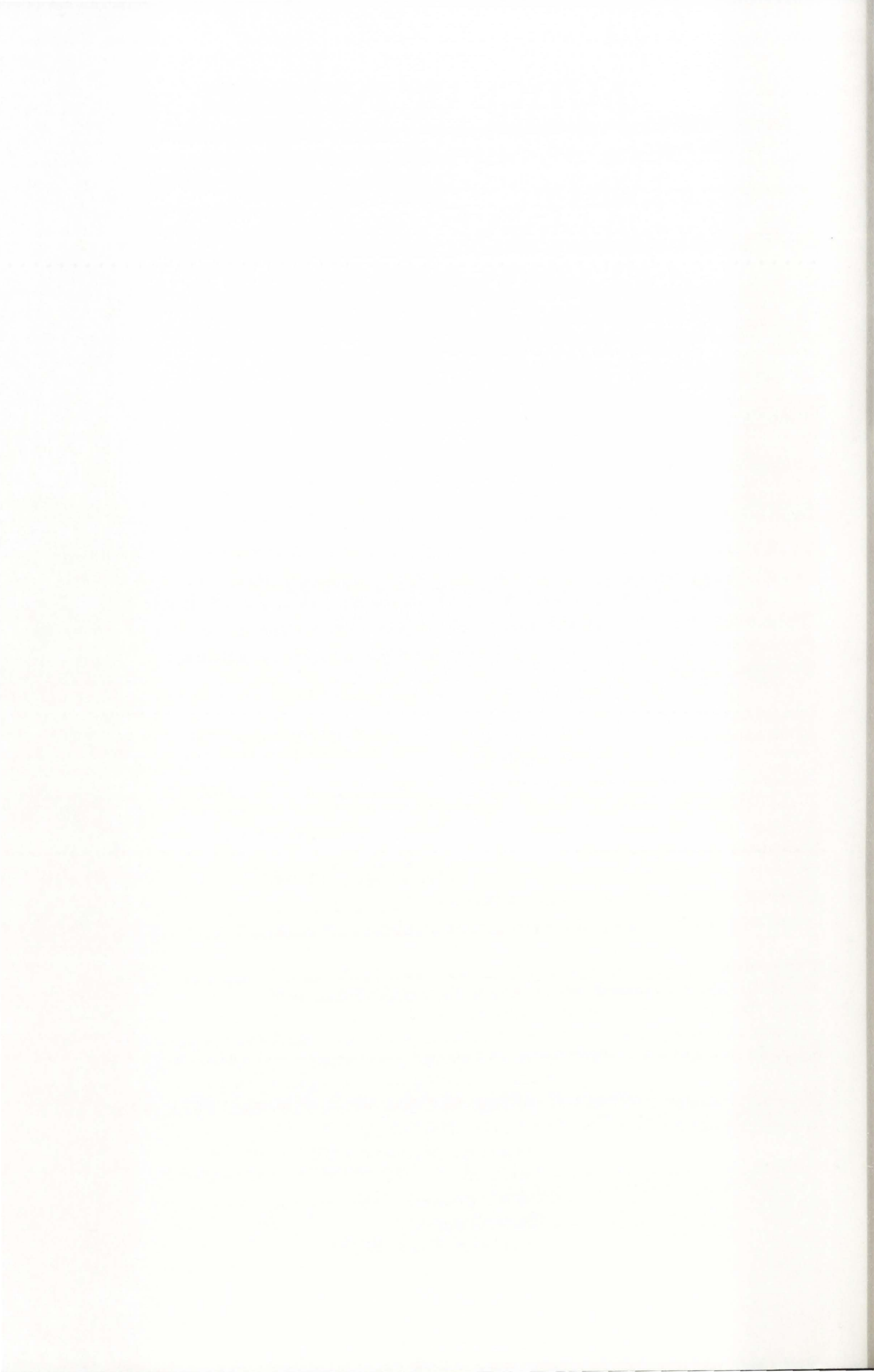
- Oral presentation
- Poster presentation
- Round table discussion
- Other (specify): _____

7. Please provide a brief description of your contribution (max. 200 words):

8. Please provide a short biography (max. 100 words):

Carl Rasmussen
 Telephone: +45 33 434170

Tilaan Kielikeskustelua-lehden
vuodeksi [] (100 mk/vuosikerta)

1995

_____ kpl

Nimi: _____

Osoite: _____

Jyväskylän yliopisto

Korkeakoulujen kielikeskus

PL 35

40351 JYVÄSKYLÄ

2

Jyväskylän yliopisto
Korkeakoulujen kielikeskus
PL 35
40351 JYVÄSKYLÄ

ISSN 1236-1771
Jyväskylän yliopistopaino
Kansi: Kirjapaino Kari ky
1994